

Kada prasides karas?

Praėjusi savaitė praėjo Velykų švenčių atmosferoje. Ypač, kad šiemet visų krikščioniškų religijų Velykos sutapo — katalikų, evangelikų, kaip paprastai ir pravoslavų, kas nedažnai esti.

Iš Jeruzalės miesto, iš Jeruzalės bažnyčios, buvo transliuojamos pamaldos visam krikščioniškam pasauliui.

Krikščioniškose žydų valdomos Palestinos šventovėse taip pat vyko pamaldos. Izraelis tuo būdu norėjo įrodyti visam pasauliui, savo tolerantiškumą ir kitų ištikimybę gerbiama.

Popiežius Petro ir Povilo bazilikoje velykines mišias aukojo už kardinolą Mindszentį ir kitus persekiojamus.

Romos bazilikon ir jos aikštėn buvo susirinkę apie 100 000 asmenų, kurie dalyvavo to se pamaldose.

Ir Amerikos Balso transliacijos buvo išmargintos tos didelės krikščioniško pasaulio šventės giesmėmis, bažnytine muzika, pamokslais ir specialiais tai šventei pritaikytais momentais.

Tiktai komunistinis žmonių sektorius, kuris nešvenčia krikščioniškųjų švenčių, tebekalbėjo apie karą ir kitus tuo klausimu skatino galvoti ir rūpintis.

Tuli Amerikos generolai pasisėkė, kad karas gali prasidėti apie gegužės mėnesį.

Gali būti, kad tas laikas spėjamas pagal komunistų tuo laikui ruošiamą Berlyne perversmą, kuriam Vakarų valstybės ruošiasi pasipriešinti. Juk yra spėjiojama, kad per Sekmines gali įvykti toks susidūrimas, kuris savaime išsivystys į karą. Ne veltui tam tikslui vakariečiai ruošia specialę kariuomenę, kuri, reikalui esant, bus pasiryžusi Berlyną suskristi iktuvais. Berlynas anksčiau buvo lėktuvais tiekiamas gyvenimiškomis reikmenimis, o dabar dar vienas žingsnis pirmyn — jis oro keliu bus aprūpintas karo desantais.

Bet Maskvos žinovas, ilgąmetis jos auklėtinis,

maršalas Tito teigia, kad rusų komunistai dabar karo dar nekels.

Esą, jis žinąs, ką kalbąs. To kiu būdu karo dar gali nebūti dvejus — trejus metus. Tikslai už savo kailį jis dreba, — pastebi spauda. O Jugoslavija galinti būti užpulta partizanų, tikrai ne taip, kaip Graikija, bet iškart iš kelių pusių, kad tas „Sukilimas Jugoslavijoje“ būtų tikrai stiprus ir samokslininkų neapgautų.

Tito ginasi nuo draugų, kurie jį apkaltino samokslavimu. Bulgarijos valdžia, norėdama įbauginti gyventojus, kurie ne nori jos klausyti, sudarė procesą, kurin be savo tautiečių įtraukė ir kelis jugoslavus. Tito, žinoma, nepasisekė paimti, bet išnešė sprendimą, kad jis būvęs samokslas prieš maršalą Vorosilovą organizatorius... Žinoma, Vorosilovui nei plaukas nuo plikės nenukrito, kaip ir Titui, bet visai eilei pileikių, kurie buvo apkaltinti bandymu nužudyti Vorosilovą, kitaip išėjo. Tito už tai Bulgarijos valdžiai pasiuntė protesto notą. O Bulgarijos valdžia ir taip nerami, nes

Bulgarijos darbo žmonės nepaprastai nepatenkinti sovietiniu režimu ir Maskvos prievarta,

todėl labai gali būti, kad ir norėjo nudobti didžiojo budelio pasiuntinį. Bet kad Maskvos vergams nesiseka ūkininkus pažaboti, tai yra faktas, nes oficialiai pranešama, kad Bulgarijos ūkininkams nesiseka iš ūkininkų atimti javų ir kitų priverstinai imamųjų duoklių. Dėl to Bulgarijos komunistinė valdžia kelia ūkininkams ir kitiems jų bosams, kurie nesu gėba iš ūkininkų išspausti duoklių, bylas.

Didelė politinė krizė ir Albanijoje. Likviduojant titistų,

Tiranoje nušautas susiekiemo viceministeris už tai, kad kritikavo Maskvą.

Nereikėjo nei teismo. Minis teris ministerį nušovė.

Kova su komunistų išdavikiškumu tęsiasi Italijoje. Italijos valdžia pareiškė, kad ginklų išskrovimo sabotazas bus laikomas pasikėsinimu prieš valstybės saugumą ir už tai turės atsakyti sabotažo kurstytojai teisme.

Komunistų okupuotoje Kini joje vyksta sukilimas — 30.000 partizanų veikia aplink Kantoną. Komunistų bandymai okupuoti Hainaną nesiseka.

Toje komunistų keliameje suirutėje JAV bando palaikyti tvarką ir rimtį.

JAV atstovai patarė susitvarkyti demokratiniais pagrindais Graikijai,

kurioje, sulaužęs demokratinį grupių susitarimą, valdžią sudarė Venizelos, beturįs parlamente tik 55 atstovus.

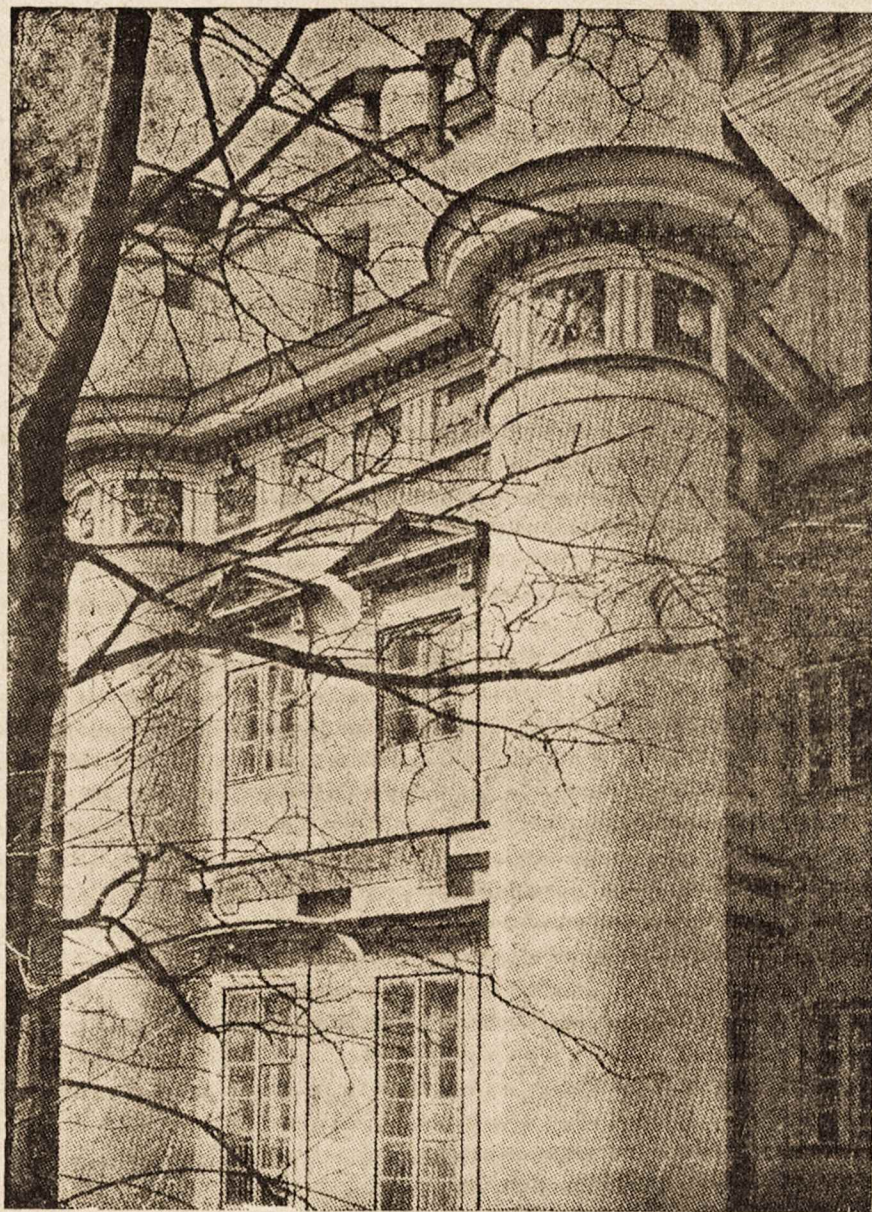
JAV atstovas Korejoje taip pat patarė nedelsti su parlamento rinkimais. Patys žmonės turi valdyti per jų rinktus atstovus ir niekam nevalia jų teisių savintis. JAV notos ir Graikijos ir Korejos valdžioms yra įsakmės ir kategoriškos. Tiesa sakant, tos dvi notos yra būdingesnis JAV valdžios pasireiškimas tarptautinėje arenoje.

Didelį paskutiniu laiku rekordą pasiekė JAV jūrų laivynas, kurio povandeninis laivas išbuvo po vandeniu, nė karto nepakilęs virš vandens, ištisias tris savaites ir po vandeniu padarė daugiau kaip 8.000 mylių kelionę — perplaukė Pacifiką. Ore gi paaikėjo, kad va dinamosios „lėkštės“ ir „cigari“ taip pat yra ne iš Marso, bet tikras Amerikos oro laivyno naujas išradimas, kurio paslaptys dar nėra paaikėjusios.

(k)

Belgijos vyriausybė sudarė Van Zeelandas vien iš krikščionių partijos narių, kurie yra pasiryžę pasikviesti karalių Leopoldą.

Žinios iš Karači praneša, kad Indijos ir Pakistano pirmininkai susitarė dėl taikos ir sugyvenimo.

Vilniaus Universitetas anks tyvą pavasarį. Čia matoma Vilniaus Universiteto Observatorijos dalis. Dabar okupantai tą universitetą rusina. Daugelis katedrų jau tikrai rusiškai veda paskaitas.

Paskutines žinios apie „skraidancias lėkstes“

lusi ir perskridusi per jų automobilį. Lėkštė švietusi skaisčiau, nei automobilių lempos. Ji buvusi panaši į balioną ir turėjusi viduje melsvai baltą šviesą.

Iš JAV pareina dar daugiau panašių žinių. Vienas veteranas, lakūnas praneša, matęs aluminiumo spalvos diską

apie 40 pėdų skersmės, skrendant virš Vašingtono.

Kitas aviacijos inspektorius sakosi matęs, beskreندانt 5000 pėdų aukštyje, per 1000 pėdų žemiau praskrendančią „lėkštę“. Jis nėręs ją vytis, bet ji šovusi į rūkus ir dingusi. Jis matęs tik, kad ji leido paskui savęs garų srovę. Dailas radio komentatorius pranešė, kad „lėkštės“ yra tikros.

Paslaptis aiškėja?

Vašingtono „U. S. News and World Report“ rašo, kad esama kompetentingų žinių, jog „skraidančios lėkštės“ tikrai yra naujaujo išradimo lėkštės, bet jos esančios karinė paslaptis ir dėl to nereikia nerintis. Tuvi, pagaminti JAV. Tas sa vaitraštis daro išvadą, kad jas gamina JAV karo laivynas, tačiau pasiteiravus laivyno autoritetų, buvo paaiškinta, kad esąs pastatytas tik vienas tokios lėkštės tipo skraiduolis, kuris tačiau dar nė sykio neskridęs.

„Grynas prasimanymas“, pareiškė Maskvos radio balandžio 8 d. Esą, kaip „lėkštės“, taip „paslaptingi povandeniniai laivai“ Pacifiko palaušiuose esą Amerikos „militaristų prasimanymai, tikslu pagyventi ginklų gamybos biznį“.

Taigi, šiaip ar taip, atrodo, kad „Nepriklausoma Lietuva“ Biologo spėjimas yra tikras, kad tos „lėkštės“ yra ne kas kita, kaip pačių JAV karinė paslaptis. Tai ir paaikšintų tą šaltą ramumą, dėl ko JAV karinės įstaigos dėl tų pranešimų nė kiek nesijaudina.

J. Pr. GALINGA BOMBA NETINKA KARUI

Amerikos mokslininkas Dr. Comptonas, dalyvavęs Japonijoje išmestų atominių bombų gamyboje, pareiškė, kad Japonijoje numestos bombos galėjo būti didesnės ardomosios galios, bet atsižvelgiant karinių sluoksnių pageidavimą, jos nebuvo tokios.

Dėl vandenilinės bombos panaudojimo tikslingumo karin. reikalams jis abejoja. Karo tikslas nesiekia karo gyven-tųjų išnaikinimo, bet tik jų pasipriešinimo valią palaužti. Siekiama mažesnių sunaikinimų, kad užėmus kraštą netek-tų daug rūpesčių turėti dėl sunaikinimų atstatymo. (BL).

Politinis veidrodis

Pagal naujausį Newsweek periskopą.

Dulles į užs. reiklų ministrą. Dvipartinė užsienio reikalų politika paskutiniu metu bergyvena aštrią krizę, nes respublikonai smarkiai atakuoja jos vadovą, p. Achesoną. Nors John Foster Dulles ir yra Trumano juoduose sąrašuose, bet greičiausiai, jis negalės atspirti visuotinam spaudimui ir turės paskirti buvusį N. Jorko senatorių užs. reikalų ministro patarėju.

NYHT IV. 6. rašo, kad aisi žvelgiant į būtinumą ir toliau vesti dvipartinę užsienio politiką, Trumanas Dulles'ą paskirsias Achesono patarėju.

Čekoslovakija nutrauks prekybą su vakarais. Raudonasis Čekijos režimas greit nutrauks prekybinius santus su Vakarų pasauliu. Išimtis bus padaryta Šveicarijai, teikiančiai gyvybines reikšmes mašinas ir įrankius Čekoslovakijos ginklavi-mosi pramonės.

Raudonųjų ofenzyva gegužį? JAV politikos planuotojai yra įsitikinę, kad paskutiniai komunistų streikai Prancūzijoje, Italijoje, Belgijoje ir Olandijoje yra buvusi generalinė re-peticija prieš stambesnio mas-tų įvykius, laukiamus gegužį ar kiek vėliau. Nors šios prati-mas buvo atliktas gana plačia-me regijoje, bet būsimųjų kovų arenos apimsiančios Berlyną, Jugoslaviją ir Austriją. Vakarų jėgos, žvelgdamos į ateitį, jau dabar pradėjo tvirtinti gyvatvares raudonųjų sąvaržoms. Ypatinai, Berlyne sąjau gininkai yra tvirtai nusistatę atsakyti į komunistų taktiką.

JAV karinės bazės Europoje? Už senojo JAV laivyno v-ko adm. Sherman'o vizito Europoje, ir dabartinės JAV vyr. štabo v-ko gen. J. Lawton Collins kelionės Europoje ir Art. Rytuose, slypi ši mažai visuomenei reklamuota smulkmena: jie ieškoję aukštos strateginės vertės bazių, kurios būtų reikalingos, jeigu rusai sugalvotų pulti. Viena laivyno karių grupė inspektuoja Londonderry ir Š. Airiją ir domisi laivyno atramos taškais Š. Europoje, Portugalijoje ir Viduržemėje. Galima laukti, kad netikėtai bus nutarta įkurti laivyno bazę Ispanijoje. Šiuo metu karo laivynas prašo Kongresą paskirti 23.316.000 dolerių vienai slapta bazei užjūrinose. Jos vieta yra taip pat slapta, kad tik keli aukšti karininkai tai gali žinoti.

Išvengta kovų užsiliupsiojimo Palestinoje. Nors korespondantai tai ir nepastebėjo, bet incidentas Jordano — Israelio pasienyje, vos neišsukė naujo gaisro Sventoje Žemėje. Trys šarvuoti Izraelio sunkvežimiai įsiveržė ketletą mylių į Jordano teritoriją ir nukovė dvi moteris ir daug naminių gyvulių. Arabų Legijonas jau buvo besirengias atsilgynimo žygiui, kada aukštas Israelio karininkas aplankė arabų vyr. būstinę ir už incidentą atsiprašė.

Adenaueris atvyks į Ameriką. Vakarų Vokietijos kanceleris Konradas Adenaueris nori atvykti į Ameriką. Jis pasirengęs kelioms politinėms kalboms, kurioms pripažintų, kad naciai karo metu buvę kalti už anti-semitinius ekscesus ir parbrėžtų V. Vokietijos pageidavimą būti pilnateisiu Vakarų Europos nariu.

Sustiprins Aliaskos gynybą. Per sekancius trejus metus JAV žemyno kariuomenė Aliaskoje bus sustiprinta 15.000 karių. Šiuo metu ten yra tik vienas pėstininkų ir vienas priešlėktuvinės artilerijos batalijonai. Br. Aušrotas.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by Lithuanian League of Canada

3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$4.00 Canada \$4.00
Užsieny \$4.50 Other Countries \$4.50
Australijoje \$5.00 Australia \$5.00

Skelbimai pagal susitrimą. Paieškojimų kaina \$ 1.00.

Adresų pakeitimai 25 c. (smu lkišiais pašto ženklais).

Svarbiu reikalu

Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimo reikalas mums dabar yra pats svarbiausias ir aktualiausias, — todėl jis nuolat tenka minėti ir jūdinti.

Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimo klausimas tenka pakartotinai jūdinti ir to dėl dar, kad jis sklandžiai, de-ja, neina.

Deja, jis neina sklandžiai net ir ten, iš kur anksčiau girdėti buvo raginimų, paskatinių ir net kaltinimų. Atrodo, kad tiems „skubintojams“ tas klausimas buvo daugiau jų pačių „propagandos“ reikalais, kuris, kai dabar jau yra visos sąlygos parodyti savo veikumą, taip ir lieka nejudinamas.

Faktas yra, kad tiksliai kaikiurios vietovės tesudarė Apylinkių Laikinuosius Organizacinius Komitetus (trumpai — ALOK). Daugelis šių vietovių, nežinanti to, kad nuo pirmojo visiems Kanados Lietuviams aplinkraščių paskelbimo praėjo jau du mėnesiai, — lig šiol dar nėra sudarę vietinių ALOKų ir nieko apie tai nėra pranešę Centriniam LOKui.

Bet čia nenorima daryti kam nors priekaištų, o tiksliai atkreipti dėmesys į šį svarbų, drauge ir didelį, reikalą, kad toliau jis neliktų tame stovyje, kuriame jis tebesiranda ligšiol. Tai, žinoma, neličia šių vietovių, kurios labai gražiai ir tvarkingai tatau padarė ir toliau veikia. Garbė joms.

Atsižvelgiant į tikrovę, tenka atkreipti tautiečių dėmesys į šiuos reikalus:

Tos vietovės, kurios ligšiol dar nėra sudariusios Apylinkių Laikinuosius Organizacinius Komitetus, prašomos juos sudaryti ir bent iki paskutinio ant ruoju Visiems Kanados Lietuviams aplinkraščių nustatyto termino — š. m. balandžio 30 dienos — apie tai pranešti KLB LOKui adresu: 2576 Sheppard St., Montreal, P. Q. ALOKus reikia sudaryti pagal tam reikalui taisyklės ir aplinkraščių, kurie buvo paskelbti „Nepriklausomai Lietuvoje“ (nu meriai: 6-149, 7-150, 14-157), kuri kiekvienu metu galima gauti Centriniam KLB — LO Ke, jau suminėtu adresu.

Atkreipiamas dėmesys tų vietovių, kuriose yra po kelias

organizacijas: jos savo ALOKus sudaro deleguodamos į tą organą po vieną — du-tris atstovus. Jeigu kur yra kelios organizacijos susiliejusios į vieną organizaciją, nesvarbu, kokių vardų — tai jos vistiek turi sudaryti savo ALOKus, nes jų ta nauja organizacija vis dėlto nėra tiksliai laikinė, ligi įvyks rinkimai pagal Kanados Lietuvių Bendruomenės statutą, kuris, beje, jau visai netrukus bus išbaigtas ruošti, nes dėl jo centrinis LOK priėjo vieną nuomonę.

Ypatingas dėmesys atkreipiamas į tas vietoves, kurios dėl mažo lietuvių skaičiaus negali sudaryti apylinkės. Tokiu atveju arba jie prisijungia, jei tai yra patogiu, prie kurios nors artimiausios jau veikiančios apylinkės, arba išsirenka seniūną ir veikia savarankiškai. Šiuo atveju kas nors iš tų vietos lietuvių prašomas imtis iniciatyvos sušaukti susirinkimą tam seniūniui išrinkti. Jeigu ir tokių neatsirastų, tai artimiausių lietuviškų vietovių organizacijų komitetai — ALOKai — maloniai prašomi padėti tuos lietuvius suorganizuoti — padėti išrinkti seniūną, arba, jei tai yra galima, apimti ir tas su mažu lietuvių kiekiu vietoves.

Išpėjama, kad Centrinis KLB — LOKas neturi organizaciniams reikalams nei specialiu žmonių, kurie galėtų būti siuntinėjami po platųjį Kanados kraštą, nei tam reikalui pinigų. Jis pats raštinės ir spaudos darbų reikalingoms išlaidoms reikalingas lėšų, kurios antruoju aplinkraščių ir yra paprašytos iš visų organizacijų, į ką taipgi reikia atkreipti dėmesys.

Primenama, kad jau yra atspausdintos Kanados Lietuvių Registracijos Kortelės. Kiekvienas ALOKas prašomas prisijūti žinių, kiek kuriam jų tų kortelių siųsti?

Bendrai, Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimo reikalų prašoma nepalikti stagnacijoje. Jeigu bus pildomi KLB — LOKo aplinkraščiai bei taisyklės, tai organizacija bus gyva ir normaliai vystysis.

KLCT Sp. ir Inf. skyrius.

Istorinių įvykių prisiminimai.

PLANUOJAMAS DVIEJŲ DIDŽIŲJŲ KRIMINALISTŲ SUBUVIMAS

Pagal po karo rastus slapstus Berlyno su Maskva susirašinėjimus, 1940 m. kovo 28 d. Vokietijos užsienio reikalų ministris von Ribbentrop savo ambasadoriui Maskvoje von Schulenburgui padarė pasiūlymą, kad Stalinas su Molotovu atsilankytų Berlyne. Tačiau, kaž kodėl balandžio 3 d. Ribbentropas jau informuoja Schulenburgą, kad tas Stalino su Molotovu vizitas į Berlyną tuo tarpu būtų atidėtas.

Balandžio 7 d. Ribbentropas paprašė Schulenburgą, kad jis balandžio 9 d. painformuotų Molotovą apie vokiečių invaziją į Norvegiją ir Daniją ir tą invaziją pateisintų.

Balandžio 9 d. Schulenburgas praneša Ribbentropui, kad jis Molotovą apie invaziją painformavo. Molotovas atsakė, kad Sovietų vyriausybė Hitlerio žygį supranta ir linki Vokietijai visišką pasisekimą.

Balandžio 11 dieną Vokietijos atstovas Maskvoje von Schulenburgas būdina Sovietų

diktatorių laikysena. Jis sako, kad jau kuris laikas kai Sovietų Sąjungos vyriausybės laikysena Vokietijos atžvilgiu buvo pasidariusi labai išdidi. Bet nuo to laiko, kai Vokietija padarė invaziją (išiveržimą) į Daniją ir Norvegiją, kas nusistatymas staiga pakito: rusai pasidarė nepaprastai drauginę. Schulenburgas spėjo, kad rusai taip laikėsi todėl, kad jie labai bijojo karo su Europos vakarų valstybėmis. Ir kai Vokietija užėmė Norvegiją ir atkirto Vakarams keliuos, šio vietai nurimo ir pasidarė labai malonūs naciams.

Tame Schulenburgo prileidime gali būti tiesos, nes Sovietai, sudarę su naciais drauginę ir Pabaltijo valstybių ir Lenkijos dalybų sutartis, žinojo, kad Vakarai tokią išdavišką Stalino laikyseną nepatenkinti. Sovietai galėjo galvoti, kad toks taikos išdavimas, koki padarė Sovietai, turės būti nubaustas, — todėl ir galėjo būti joti. Tačiau labai galima, kad

Čikagoje dabar vyksta įvairioms vietos savivaldybės aukštesnėms tarnyboms užimti rinkimai. Rinkimams kandidatų sąrašus sudaro respublikonų ir demokratų partijos. Nors višai atrodo, kad tokiuose rinkimuose tautinio elemento visai nesama ir apie tai didžioji spauda visai nerašo, o iš esmės tautinis elementas savivaldybiniam gyvenime yra veik vyraujantis. Tiek demokratams, tiek respublikonams į savo sąrašus visai apgalvotai deda tautų atstovus, nors jie būtų mažai arba visai kaip tokie savo veikimu nepasireiškę, — svarbu, kiek jie įtakos turi savo tautiečių tarpe.

Visuose rinkimuose labai uoliai pasireiškia airiai, žydai, vokiečiai (nors šio karo dėka kiek aptilę), lenkai, švedai ir daugelis kitų. Lietuviai taip pat bando save parodyti, bet iki šiol su mažučiu pasisekimu. Mat lietuviai dar sunkiai laipioja savo parapijos laiptais. Nenuostabu, jei lietuvius išnaudoja, arba jų balsais pasinaudoja kiti.

Bedarbio pašalpa

Gavimo formalumai.

Bet kurios rašies darbininkas, turis insurance book knygę, su unemployment insurance įklijuotais ženklais, gali gauti pašalpą, jeigu nedirba. Instrukcijoje nepamirškite ir nepamirškite darbininkui sąlyga, kad jis būtinai darbdavio būtų atleistas iš darbo. Instrukcija reikalauja vienos sąlygos, būtent, prašant pašalpos, būti tikrai bedarbiu.

Nedarbo pašalpai gauti reikia atlikti statomus formalumus. Jie yra paprasti ir lengvai atliekami. Pirmas, kad darbininkas, netekęs darbo, turi tuojau registruotis vietos employment office įstaigoje. Gali ir vėliau registruotis, bet už praleistą laiką pašalpos nemoka. Jeigu įstaiga negali suteikti darbo tuojau, tai reikia prašyti (pakanka žodžių) bedarbio pašalpos (unemployment insurance commission).

Pareiškus norą tokiai pašalpai gauti, bedarbis turi išlaikyti devynias dienas, kaip laukimo dienas, už kurias pašalpos nemoka. Reikalaujant pašalpos reikia turėti su savim insurance book knygę. Neturint su savim knygelės galima prašyti pašalpos, bet ją reikės pristatyti artimiausiu laiku, t. y. 9 laukimo dienų bėgyje. Nepristatęs knygelės bedarbis netenka pašalpos. Knygelėje turi būti už 180 darbo dienų užklijuota ženklų, už kuriuos jis nori gauti pašalpą.

Bedarbio insurance book knygelė paliekama įstaigoje, apskaičiavimui jam pašalpos dydžio, o išduodama nauja claimant's identification knygelė, kurioje yra pažymėta, nuo kurios dienos bedarbis gaus pašalpą.

Bedarbio pašalpa mokama savaitėmis, būtent: viena savaitė vėliau, negu baigėsi savaitė, už kurią mokama pašalpa, t. y. nuo pašalpai gauti pretenzijos pareiškimo pareina 9 laukimo dienos ir 2 savaitės kol gauni pirmą pašalpą.

Jeigu nurodytu laiku bedarbis neatvyksta ar neatsineša knygelės, gali netekti pašalpos. Jeigu pradėjo dirbti ar su sirgo ir nepristatė nurodytą dieną, tai privalo pristatyti pirmą dieną, kai vėl neteks darbo ar pasveiks ir privalo pareikšti, kad galįs dirbti.

Bedarbis, nepatenkintas gauti pašalpą, gali duoti skundą teismui susidedančiam iš darbdavių ir darbininkų, kuriam pirmininkauja valdžios skirtas atstovas. Apeliacija dar galima duoti Umire teismui, kuris skaitosi Superior Court ir jo srendimas galutinis.

Sovietai tiksliai todėl pasidarė meilūs naciams, kad šie, pagrobdami Skandinavijos valstybes, parodė savo fizinę jėgą, kurios vienos diktatoriai bijo. Pažiūrėsim, kas toliau iš tos nacių — komunistų meilės išeis?

Horodles unijos šešėliai Amerikoje

Ąpsukrūs lenkai gal čia daužiausia lietuvių tarpe laimi. Štai ir dabar respublikonai County Treasurer vietai išstata John Brenzos kandidatūrą. Vietos lenkų spauda atsidėjusi ragina jį rinkti kaip savo tautietį, nes jo tėvai lenkų visuomeniniame gyvenime buvę pionieriai.

Pr. Budginas per lietuvių spaudą ragina lietuvius balsuoti už John Brenzą kaip savo tautietį. Suprask, žmogau, kame čia reikalas?

Arba vėl antras „lietuviškas“ kandidatas, tai į municipalinį teismą teisininkas Thaddeus V. Adesko. Tiesa, jo tėvai kilę iš Suvalkų, tai ir visa. Vietos lietuvių tarpe jo girdėti neteko. Atrodo, būtų lenkų kandidatas, bet lietuvių reklamuojamas. Tai ar ne Horodles unijos šešėliai? Kai kas sako: „kas išmano dolerio galybę, supras ir vietos Horodles unijos šešėlius.“ Gal...

Tiesa per demokratų bandė lietuviui savarankiškai pasirodyti, bet tuoj vieni kitus įskundė ir nieko neišėjo. Mat, ką

daro vietos pavydas, o jo čia lietuvių tarpe daugiau, negu pačių lietuvių.

Čikagoje viešėjo prof. Stan-ka, kuris padarytais pranešimais senesnei mūsų išeivijai padarė gilų įspūdį.

Seniau čia lankėsi prof. M. Biržiška, kuris taip pat padarė atskirai katalikams lietuviams ir atskirai visiems kitiems lietuviams skirtingus pranešimus. Čia išgalėjo tokie papročiai, kad lietuviai katalikai savo spaudoje nutyli, ką daro ar veikia kiti vietos lietuviai, o kitų lietuvių spauda nutyli, kas dedasi pas katalikus.

Čikagietis.

Amerikoniskos paslaptys

iš New Yorko.

Pašėlusiai įdomių, tiesiog fantastiškų „Nepriklausomos Lietuvos“ straipsnių eilė, liečianti „skraidančių lėkščių ir cigarių“ problemą, gąsdinančių taikius Amerikos gyventojus ne mažiau užnirgavo ir ištiki mus šio laikraščio New Yorko skaitytojus.

Mus įtikino, jog tikrai gyvybė galinti ir tikriausiai egzistuoja kitose planetose ir labiau siai užimponavo, jog tą pačią dieną, kada „paskutinysis „NL“ numeris su straipsniu „Ar tikrai nežinomos planetos žvalga stebi mūsų žemę“ pasiekė šį pasaulio kampą, visa amerikiečių spauda praplupo į tą pačią temą. Gaunasi įspūdis, jog lietuviškai spaudai amerikoniškos paslaptys — niekis. „Nepriklausoma Lietuva“ užbėgo Vašingtono ir New Yorko didiesiems spaudos cernams už akių deklaruodamas „jog vis dėlto atrodo, jog šitų „skraidančių lėkščių“ greitis, kaip jau didelis, vis dėlto yra žemiškas“. Straipsnio autorius, pasislėpęs už „Biologų“ slapyvardžio, labai logiškai nustatė, kad jau per daug tų lėkščių laksto ir per daug jų manevruoja. Jis autoritetingai pabrėžė: „Atrodo, kad tos lėkštės, greičiausiai, bus amerikoniškos kilmės, tiksliai, kad užmėtytų pėdas, dabar, leidžiamos „antys“, ne „lėkštės“ ir nukreipiamas piliečių dėmesys (o gal kaip tik atkreipiamas) į tą taikinį, kuris norima parodyti arba paslėpti.“

Su tomis amerikoniškomis paslaptimis tikra bėda. Jie šaukia gvožta visur tik dabar komunistus savo ministerijose pamatę, kurių dažnas tai tik baus, kai tuo tarpu tie tikrieji šnipai vadinasi Amerikos laikraščių reporteriais, ministerijų kalbėtojais, leidinių leidėjais. Yra įsitikinta, jog didesnę dalį savo informacijos Sovietų šnipai surenka iš amerikoniškų laikraščių. Štai visai neseniai iki smulkiausių detalių „New York Times“ atspausdino reportažą apie 700 naujai užsakyto Karo laivyno sprausminių lėktuvų. Arba vėl — smulkiausiai išvardintos į Italiją siunčiamos gaubicos, jų kalibras, modeliai ir tt. Dargi, buvo pažymėta — skaičius laiko mas paslapyje“. Bet už tai šalia buvo pridėtas tikslus ad-

žodžių, vieni su kitais veik nieko bendra neturi. ALT ir BA LFas savo veikimu sujungė vienas lietuviškas politinės srovės, bet už šio veikimo ribų nieko bendro neturima. Gal čia Horodles unija būtų naudinga, tik ji kol kas neturi nei tų piršlių, kurie pasireiškia su lenkais. . .

— Balandžio 16 d. atvyksta iš Clevelando Čiurlionies ansamblis, kuris koncertuos vietos didžiausioje salėje. Į koncertą jau visi bilietai veik savaitę anksčiau buvo išpirkti.

resas ir laikas, kada vėl tie ginklai bus pradėti krauti. Idiotas tokiu atveju sugebėtų nuvažiuavęs prieplaukon tą skaičių ir pats ant pirštų sudėstyti. . . O tuo tarpu kiek daug informacijos peša iš Maskvos amerikiečiai? Jie gaudina Sovietus B-36 bombonešiais sugrąžiusią pastarųjų fabrikus, — bet klausimas, kaip jie juos ras? Tuo tarpu, Jūsų korespondentas, vien tik iš „New York Time“ iškarpu galėtų Jums nurodyti tiksliai Amerikos fabrikų vietą. Nega na to, buvo pranešta, apie kuriuos fabrikus šio mėnesio pradžioje buvo išstatyti priešlėktuviniai pabūklai ir kokiose pušėse!

Bet mes grįžkime prie amerikoniškos „skraidančių lėkščių paslapties. 1942 m. buvęs padarytas pirmasis šitokio skraidančio disko modelis. Nors buvo padaryta apie 100 sėkmingų skridimų, modelis atmetas, kaip per daug nepastovus. Tuos pačius bandymus su šitokio tipo modeliais buvo pradėjusios kitos pirmiaujančios to laiko pasaulio aviacijos — nacių Luftwaffe ir itališkoji karinė. Pirmasis modelis, kad ir propeleriais varomas, varė daugiau kaip 550 mylių per valandą. Jis galėjo pakilti beveik vertikaliai, o nusileidimo greitis buvo vos 35 mylios! Nepaprastis vikrumas buvo kita jo labai svarbi savybė. Tai reiškė visišką perversmą dabartiniame oro kare. Tačiau karas jau buvo besibaigęs ir amerikiečiai nusprendė visą energiją atiduoti naujų modelių vystymui. Amerikiečių paskutinią skraidančių lėkščių modelį, patobulino šių lėktuvų pastovumo problemą. Diametras šios lėkštės — 105 pėdos, cirkuliarinės formos. Viduryje — piloto kabina. Aplink ją sprausminių turbinų sklyd — aukštyrų ir žemyn. Iš šono žiūrint — koks 10 pėdų. Šonuose, trys turbos ir užpakali. Nieks nežino, kokią kurą lėkštės naudoja. Kartais dūmai būna raudoni arba oranžiniai, kartais mėlyni, o kartais įvairių kitų spalvų mišinys. Vairuojamos paleidžiant ar išjungiant turbas. Dar kada laivyno aviacija dirbo paslaptimis nuo eilinių aviacijos lakūnų, šie greičiausiai savo naikintojais bandė bent arčiau prie lėkštės prisistinti — ir tik anot pilotų, „švystelėjo aukštyn, žemyn ir daugiau jos nebeatėmė“. Naujasis modelis varas mažiau kaip 600 mylių. Šis sensacinas „The US News & World Report“ pranešimas, su kėle sensacija kongresmenų tarpe. Bandyta klausinėti laivyno, aviatorių, karinių komisių narų. Šie tikrai būtų pasidalinę žiniomis. Bet galiausiai komisijos pirmininkas pareiškė, jog galime susiraminti bent tuo, kad jei tai būtų Marso ar Kremliaus lėktuvai, mūsų generolai tuoj pat mus painformuotų. . . O generolai klausiami, tik neigia viską ko jų klausia. Ir kai reporteriai suprakaitavę iš smalsumo kombinuoja klausimus, jie viens kitam aki mermia. . .

Milžiniškos pinigų sumos skiriamos šio ginklo evoliucijai, bet niekas nežino kiek, lygiai kaip nieks nežino, kiek yra skiriama atominių gamy-

— Klapėdos krašto ir apla-

mai Mažosios Lietuvos lietuvių klausimas bus iškeltas IRO konferencijoje Ženevoje, bal.

— Austrijoje lietuvių ne daug belieka. Norima visus perkelti į Vokietiją ir sujungti su kitomis lietuvių grupėmis. Tokiu būdu galima geriau juos globoti ir jiems pagelbėti. Tuo reikalu vedamos derybos su IRO.

— Klapėdos krašto ir apla-

mai Mažosios Lietuvos lietuvių klausimas bus iškeltas IRO konferencijoje Ženevoje, bal.

— Klapėdos krašto ir apla-

mai Mažosios Lietuvos lietuvių klausimas bus iškeltas IRO konferencijoje Ženevoje, bal.

— Klapėdos krašto ir apla-

mai Mažosios Lietuvos lietuvių klausimas bus iškeltas IRO konferencijoje Ženevoje, bal.

— Klapėdos krašto ir apla-

mai Mažosios Lietuvos lietuvių klausimas bus iškeltas IRO konferencijoje Ženevoje, bal.

Kanadiski bendruomenės susimastymai

RAŠO ALGIRDAS PULKYS.

Jokia kita lietuviška kolonija nėra taip tiesiogiai JAV lietuvių judėjimo veikiamą, kaip mūsų dar nesurinkta į vieną šeimyną Kanados lietuvių bendruomenė. Galima drąsiai tvirtinti, kad pereinamais metais įvykusi organizacinė Kanados lietuvių krizė be kitų savo motyvų didele dalimi priklausė nuo JAV lietuvių įtakos ir duosdamų esamo susiorganizavimo pavyzdžių. Ši įtaka reiškiasi ir toliau: jos sąskaiton galima užrašyti antrojo lietuviško laikraščio pasirodymą ir kai kurias organizacines painiavas, kas rodo, kad ji nėra atsitiktinė, bet magnetiniu ratu įtraukia ir šiaur. Amerikos orbitą. Kanados lietuviai nepajėgė savo specifinėms atskiro krašto sąlygoms rasti tuo laiku tin kamą sprendimą, kuris su pasisekimu buvo įvykdytas lietuviškose kolonijose, esančiose atskiriau nuo tiesioginės JAV įtakos sferos, kaip Vokietija, Anglija, Australija ir kitur.

Visuomeninės veiklos sėkmingumas ir įtampa priklauso nuo pirmąsias tikslingo susiorganizavimo stadijos. Ten, kur vienalytė grupė yra dominuojanti, kaip Montrealyje, visuomeniškas atžalynas ima gyvai reikštis. Jo įtaka prasišverbia ir į šalimus nereikšmingesnius susibūrimus. Tuo atžvilgiu Montrealyje galima laikyti pavyzdingo bendradarbiavimo centru Kanadoje, kur be laikraščio ir kitų spaudos leidinių, ryškią vietą užima teatro, dailės ir kitų meno bei visuomeninės veiklos pasireiškimai.

Priešingas pavyzdys yra judri, bet negatyviai susiskaldžiusi Toronto lietuvių kolonija, kur bendros reikšmės pastangos remiasi atskirų, silpnų grupių ar net privačių asmenų pečiais. Kai kurie meno sambūriai, stovėdami nuošaliai, yra priversti verstis grynai savo jėgomis ir atsitiktinių tarpininkavimų pastangomis. To kio yra gražiai svetimtaučių, auditorijose besireiškia A. Narbuto vadovaujamas vyrų choras, J. Jegėlos vedama dramos trupė, V. Verikailio vyrų orkestras ir t. t. Šviesesni šešėliai ima reikštis atsiradus Toronte bendrajam organizacijų komitetui, kuris atskiromis progoms perima vienytojo ir derintojo rolę.

Kitose Kanados vietovėse, be Winnipeg, kur „liaudžiabalsininkai“ — „progresyvieji“, sudaro didesnę lietuviškąją akcijai kilti, visuomeninis gyvenimas yra panašus Toronto pavyzdžiui. Su tuo skirtumu, kad ten nėra kartais paprasčiausių sąlygų ir trūksta tinkamų žmonių. Jie natūraliai perima pasyvesnę rolę, šildydami

miesi daugiausia didesniųjų centrų spinduliavimu, o savo pačių pastangas pervesdami didesnės ar mažesnės reikšmės saviveiklą.

Aptildant srovines aistras, bendruomenės suorganizavimo uždelsimas — stumia lietuvišką visuomenę nuo reikalingos skubių uždavinių sprendimo pakopos. Nėra kuo pateisinti kai kurių organizacijų atsivertimų „valdininkiško“ tipo svarbių posėdžių apeidimą ir vėliau klaidinančius spaudoje pasiaiškinimus, į ką bendruomeninės minties iniciatorės K. L. C. T. bos organas „NL“ turėjo atstoriau reaguoti. Šis pereinamasis laikotarpis, užvilkinęs visą reikalą, kai kur duoda įsidėmėtinų kuriozų. Visiems svarbios tautinės šventės paminėjimo organizavime, Sudburio lietuvių pradėjo ieškoti kažkokių „lygių“ teisių, kas rodo, kad asmeniškos ir srovinės ambicijos dar labai sveria. Tų ženklių galima pastebėti ir kitose, kaip Winnipeg, St. Catharines, lietuviškose kolonijose.

Gal būt, labiausiai sverianti pasekmė yra, kad nepavyko išspręsti vieno visų Kanados lietuvių interesų apimančio laikraščio klausimą, kuris, turėdamas sutelktinę visų Kanados plunksnos darbuotojų paramą, būtų galėjęs tapti labai vertingu įnašu mūsų negausiai bendruomenei. Dabar su pašalinio finansavimu atsirado ir antras, kurį, jei neturėtų negausių žinučių iš Kanados, būtų galima laikyti pasirodančiu bet kokiame krašte. Abu laikraščiai yra slėgiami nuolatinių savo egzistencijos išlaikymo susirūpinimu, nes skaitytojų ir rėmėjų užnugaris atitinkamu procentu sumažėja. Prileisti mintį, kad ši problema būtų išlygintina, atrodo, absurdiška, nes tai pareikalautų iš abiejų pusių nepaprasto takto ir nedangstomai tikro lietuviško jautrumo supratimo.

Būtų naivu laukti, kad bendruomenės įkūnijimas iš karto viena ranka nuimtų visus negalavimus ir naują organizacinę formą paverstų efektyvia priemone. Praeities įtampa ir susidarę plyšiai reikalaus ilgesnio laiko ir geros valios jų išlyginimui. Taip pat bendruomenei nieko nepadės retkarčiais paviršių pasirodanti srovinės pastangos vykstant me persiorganizavime išvesti savo liniją ir užsitikrinti daugumą. Šitokios rūšies žygiai paliks faktinai nepakeistą padėtį, nes tuom dalis tautiečių pasijus netiesiogiai išstumiami. Paminėtieji plyšiai nekalka prieš bendruomenės organizavimo reikalingumą, nes kiek vienai grupei yra pakankamai

įmatoma, kad santarvė yra būtina. Laikraščio antgalvėse nuolat stovi tremtinių įkurdinimo ir šalpos reikalai, Tautos Fondo pajėgumo išlaikymas, Maž. Lietuvos tautiečių suatrėjus Vokietijos klausimas, nes nacių laikų dirigentai juos traukia supainiotose Vokietijos sąlygose atgal į germanišką balną, kultūriniai ir kiti degantieji dabarties reikalavimai užsibaigia dažniausia tik paskatinimais ir paaimnavimais, nes juos susiskaldžiusio visuomenės įpravedant sutinkama maža sėkmė. Gal būt, ir šis naujas kūnas nebus labai pajėgus, kaip kas norėtų laukti, tačiau subendrintomis pastangomis įmanoma vis dėlto plačiau aprėpti ir daugiau įvykdyti.

Organizuojamos bendruomenės klausime, galima nepervertinant išreikšti, sprendžiasi mūsų viso sąmoningo lietuviškumo esmė.

Redakcijos prierasas. „NL“ redakcija paprastai vengia gilintis į tokias detales, kurių paskaitas šokiui ar tokiu būdu gali iššaukti aštresnę, liečiamųjų reakciją. „NL“ red. stengiasi laikytis objektyvaus neutralumo ir vengia bet kokių aštrumų, išskyrus tiksliai, gal, tuos atvejus, kuriais nesiškaitoma su drastiškesnėmis net priemonėmis. Todėl ir šiuo atveju turi pasakyti, kad, žiūrint to objektyvaus neutralumo, dedamame straipsnyje yra paliesta klausimų, bei iškelta minčių, kurios su tuo neutralumo principu ne visai derinasi. Tačiau, kadangi reikalai, bend-

Katynas — neatgailėtas nusikaltimas

Kai raudonoji armija, sulaužiusi 1932 m. nepuolimo sutartį, 1939 m. rugsėjį užpuolė rytų Lenkiją, į jos rankas pateko apie 250.000 lenkų karių. Didelei lenkų karininkų grupei, kovojusiai ties Lvovu, sovietų maršalai Timošenka ir Šapošnikovas užtikrino, kad jie galės eiti, kur tik norės, jei nutrauks karo veiksmus. Tačiau šis pažadas nebuvo ištesėtas. Apie 15.000 lenkų, jų tarp 10.000 karininkų, buvo išgabenti į Sov. Sąjungą ir internuoti Starobielsko, Ostaškovo ir Kozielsko stovyklose.

Šių karininkų likimą ir su juo susijusius įvykius plačiai nagrinėja vilniečiams pažįstamo lenko žurnalisto Josefo Mackievicziaus šveicarijoje pasirodžiusi knyga „Katynas — neatgailėtas nusikaltimas“ (Thomas - Verlag, Zurich). Joje autorius tardytojo atkėlumum deda faktą prie fakto, iš kurių aiškėja nedviprasmiška išvada.

Būdinga Sikorskio mirtis

Kai Berlyno radijas 1943 m. balandžio 13 d. paskelbė apie Katyno radiinį, Sovietų Sąjungos vyriausybę, kuri anksčiau ir visus lenkų egzilinės vyriausybės pasiteiravimus apie minčių karininkų likimą įvairiai išsisukinėdama vengdavo atsaky-

rai imant, yra labai aktualūs ir kad jų palietimo forma yra visai korektiška, — straipsnis dedamas diskusijos principu. Ypač, kad ir praėjusiame „NL“ numery tuos pačius, — opiuoju mums klausimu, — jau buvo Gerb. Vilniškio pasisakymų.

Pirmoji komisija

Vokiečių sudarytoji tarptautinė teismo medicinos specialistų komisija, ištyrusi kapus Katyno miške, darbą atliko be jokios prievartos, vadovaudamasi vien moksliniais duomenimis. Ji nustatė, kad žudynės įvykdytos mažiausiai prieš trejus metus. Tai aiškiai rodė aukų dienoraščiai, kurie visi baigėsi 1940 m. balandžio 6 — 20 d. d. užrašais. Taip pat rastų laikraščių skiautės buvo tuos du. Mackieviczius, kuriam, kiek mums žinoma, ir pačiam teko komisijos darbą bei atkas tuosius kapus stebėti, pabrėžia, kad visi nužudytieji buvo

apsirengę žieminiiais šiltais drabužiais, kurių jie jokių būdu nebūtų turėję, jei būtų nužudyti, 1941 m. rugpjūtį — tada, kai šias sritis užėmė vokiečiai.

... ir antroji

Kai Katynas 1943 m. vėl pateko į rusų rankas, Sov. S-gos vyriausybė sudarė specialią komisiją „reikalui išaiškinti“. Šiai komisijai priklausė vien tik sovietų piliečiai. Kaip ir tikėtą, ši komisija nustatė, kad žudynės esančios vokiečių darbas. Vokiečių laikais apklausti liudininkai šį kartą „palaidiojo“ priešingai. Norėdami su griauti pirmajame akte minimas datas, sovietai paskelbė, kad vokiečiai iš lavonų kėsenų išrinkę visus dokumentus, datuotus vėlesne, negu balandžio 20 d. data. Tačiau Mackievicziaus pabrėžia, kad po atkasimo tai būtų neįmanoma, nes lavonai jau būvę visiškai susileidę ir susiklijavę.

Tik 4.500

Šia proga autorius iškelia dar vieną būdingą momentą. Vokiečiai buvo atkasę tik 4.000 lavonų. Sanitariniais su metimais tada buvo nutarta paskutinį, mažiausiąjį kapą neatkasti. Vokiečiams gi buvo žinomas dingusių lenkų karininkų skaičius, todėl goebbelsinė propaganda lavonų skaičių išpūtė iki 10 — 12.000. Iš tikrųjų gi Katyno miške išžudytų tik apie 4.500 įvairių laipsnių karininkų iš Kozielsko stovyklos. Ostaškovo ir Starobielsko stovyklų belaisviai buvo išgabenti į kitas sritis, ir jų pėdsakai veda į Sibirą arba į Ukrainą. Nenorėdami iš naujo duoti progos kilti klausimui, kur gi kitų dviejų stovyklų belaisviai, sovietai į antrosios komisijos aktus įtraukė tą patį skaičių: 10—12.000.

Knygos pabaigoje Mackieviczius primena dar karo nusikaltėlių bylą Nurnberge. Gen. Rudenkai reikalaujant, į kaltinamąjį aktą įtrauktas punktą: „1941 m. rugsėjį Katyno miške buvo nužudyta 15.000 lenkų karininkų“. Tačiau bylos metu apie tai nebuvo kalbėta. Jeigu Sov. Sąjungos vyriausybė tikrai būtų tikėjusi, kad Tarp. Tribunolas galės Katyno nusikaltimą primesti vokiečiams — ji tikrai bylos metu nebūtų tylėjusi.

Katyno nusikaltėliai ligi šios dienos nenubausti. Todėl teisingai Mackieviczius klausia: „Kada gi ateis diena, kurią nusikaltėliai turės atsakyti prieš visą pasaulį?“ (Liet.)

— Per vasario ir kovo mėnesius įsteigta dešimt naujų BALF skyrių. Tokiu būdu dabar iš viso yra 135 veikiantys Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriai.

Tai lietuviškojo Katyno vaizdas, beveik toks pat, kaip ir rusiškojo Katyno. Tai vaizdas Pavežio cukraus fabriko darbininkų, kuriuos išžudė slaptoji Sovietų policija

Laiskas is Naujosios Zelandijos

Tenai, USA pasaulyje mūsų siskiams krutė: geriausia dirva, kaip jėgų gausumui, taip ir auditorijos dėklimui. Manau, kad ir Jūs Kanadoj, anksčiau ar vėliau įsikūrę, pabūdinat lietuviškas širdis iš ramios suskambėjusių žodžių.

Deja, maniškėje šalyje vos 60 lietuvių išmėtytų teritorijoje 5 kartus didesnė negu Lietuva. Ir galvoju, kad būčiau galėjęs kaip nors į jūsų šalį atkakti; nors ir vėliau, gal, bet žingsnis žengtas...

Ir vistiek esu tvirtai įsitikinęs, kad dar pasimatysime. Anksčiau ar vėliau, Kanadoj, ar USA, o gal veikiausiai Lietuvoj ir tada pavarysim darlą...

Tvirtai apsisprendžiau, (kaip dauguma ir kitų DP) prie pirmos galimybės apeisti šią šalį. Nors N. Z. gyvenimas netgiškas, darbo užteklinai, netgi didelis darbininkų trūkumas, gamtos grožio mylėtojams tikras rojus, bet žmonės, žmonės... Prie britų (nors jie tvirtina esą tik N. Zelandiečiai) būdo, papročio, mes mekuomet nepriprasime, nors ir šimtą metų dar gyventume. Štai, daugiau kaip pusę metų pra-

siuose kunkuliuoja verdas vanduo, kitur tiršto purvo masės šokinėja, karšto vandens fontanai muša į viršų, o dar kitur tik dūmai dvokia siera, rūksta. Čia seniau čabavusiai „maori“ net maista virdavosi. Dabar, žinoma, elektros amžiuje žymiai patogiau ant plytelės, o pirmą, ikišdavo bulvių keptelį ir verdančio vandens skyelę ir po pusvalandžio jau bulvės gatavos.

Apie Rotomą, bendrai, tu maori tirstai gyvenama (jų N. Z. 90.000). Tai rudos odos, mažo ūgio, riebių, blogomis figūroms žmonės, kurių, ypač senesnio amžiaus moterų matėm ištatuiruotais veidais, visai kaip laukiniai, nors iš tu maori nemažai yra ir inteligentiškų žmonių, daktarų, inžinierių ir parlamente turi 3 savo atstovus.

1860 metais anglai galutinai nugalėjo maori ir užvaldė šalį, ir nors dabar oficialiai maori ir turi lygias teises su baltaisiais, bet praktiškame gyvenime taip nėra.

Matėm labai įdomių jų senovės namų, dievų, šventyklų iš pjaustytų įvairiais raštais ir figūromis. Jie, matyt, mėgo grožį ir meną ir dabar tą viską, kaip muziejines vertybes, gali

ma apžiūrėti. Gaila, nesmi po eta ir nemoku dailiomis varsonais išdėstyti tai, bet tai buvo iš tikrųjų vertingi išpuščiai.

Bet turime vieną ir nevisai malonų reiškinį, tai žemės drebėjimas. Jau keletą kartų teko pergyventi tai. Nors ir nestiprus, panašiai, kaip kartais tramvajų sėdint pakrutina į šonus, arba į viršų ir apačią pamėto, ir girdi kaip subraška gamai, arba nukrinta, ar nuvirsta koks indas, ar kitoks nistipriai besilaikantis daiktas. Savijauta tuo momentu savotiška. (tai trunka ketvirtis iki pusės minutės). O mūsų senesnio amžiaus tautiečiai ir labai išsigąsta. Juo labiau, kad nelabai senas pavyzdys vaidevasi, kai Napier miestas, 20.000 gyv., prieš 15 metų sugruvo, daugybę žmonių kartu paimdodamas po savi. Aš tai neimu į galvą. N. Zelandija tiek metų išsilaikė, tai kodėl mes turime būti užklupti tokio drebėjimo, kuris ir mus palaidotų?.. Aš manau, jei kitos kokios nelaimės neištiktų, tai dėl tu drebėjimų spėsim ir čia gyventi ir išvykti kitur, kai tik aplinkybės leis.

Norėtusi gauti „Nepriklausomą Lietuvą“, tiktai nežinau kokių būdu. Jūsų Petras.

Pinigai — mirties nešėjai

Kiek negerovių dėl tų pinigų — pavydo, išdavimų, apipilimų, žmogžudysčių ir t. t., kiek raštų prirašyta, kad ne piniguose laimė ir kiek kunigai per pamokslus pragraudena, kad nesiduotume pavergiami pinigų bei žemiškų turty! Ir medikai savo trigraši pridėjo, kad pinigai yra pavojingi sveikatai ir gyvybei.

Jau praėjo šimtmečio pabaigoj imta ieškoti ligų sukėlėjų, prilipusių prie pinigų. Ligi šių laikų kartojami tyrinėjimai parodė, kad pinigai yra geri ligų pernešėjai. Monetos mažai pavojingos, nes metalas turi bakterijas užmušančių savybių, bet dėl banknotų — prastas reikalas. Tyrimai parodė, kad iki 20% visų tirtų banknotų buvo pavojingų ligų bakterijomis apkrėsti, k. a. džiovos, difterito, šunvočių, kraujo užkrėtimo sukėlėjų ir t. t. Kiti 80% turėjo mažiau pavojingų bakterijų. Tyrimams banknotai buvo imami iš įvairių šaltinių: maisto krautuvių, vaistinių, savivaldybių kasų ir privačių asmenų. Suprantama, kad epidemijų metu pinigai gali labai „pasitarnauti“ ligos plitimui.

Kovai su tais ligų nešiotojais siūloma įvairius priemones: 1) banknotus, kiek galima, pakeisti monetomis, 2) senesnius, apsidėvėjusius banknotus dažniau išimti iš apyvartos ir keisti naujais (mat nauji yra slidūs ir prie jų sunkiau bakterijoms prisikabinti), 3) visus į banką patekusius banknotus dezinfekuoti ir po to leisti į apyvartą.

Asmeniška apsaugai patariama neseilėti pirštų galus, skaičiuojant pinigus, o suskaičiavus — nusiprausti rankas. Kasininkai pirštams drėkinti turėtų naudoti gumines kerpes įmerkias į dezinfekuojančius skiedinius.

Šia proga prisimintina, kad yra dar daug kitų ligų pernešėjų, kaip iš bibliotekos skolinamos knygos, laikraščiai, bilietai, laiškai ir t. t. kur įvairiausių bakterijų knibžda.

(BL).

K. Valteris.

KAS SKAITO

„NEPR. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVES KOVĄ!

Dangaus erdves begalybe

AR PAVYKS PAMATYTI PASAULIO GALĄ?

Kalifornijoje ant 5.000 pėdų aukščio Palimoros kalno įrengtas didžiulis naujas teleskopas.

Jo milžiniškas, 17 pėdų diametro, reflektorius įgalins astronomus pamatyti apie vieno milijono šviesos metų tolį — du kartus toliau, negu buvo anksčiau matoma.

Nuo 1609 m. kada Galilejus nukreipė į dangų savo pirmą primityvų teleskopą, astronominiai aparatai buvo pastoviai gerinami pasiekiant jų tokių tobulumą, kuris pralenkė žmogaus vaizduotės ribas. Daugelį metų teleskopams buvo taikoma vis didesnė ir didesnė padidinamieji stiklai, kol atėjo naujas sumanymas įdubusius, spindulius laužiančius, lęšius, padaryti specialiais veidrodžiais, stiklą padengiant sidabru, kurių tikslas buvo perdirbti pagautą vaizdą nukreipiant į kitą mažą veidrodį, kame jį jau galėjo stebėti astronomo akys.

Buvo nulieta didžiuliai diskai, sunkumai buvo milžiniški.

Kada 1907 m. amerikiečiai parūpino kapitalą Vilsono kalne buvusiai observatorijai naujo gigantisko teleskopo pastatymui, Prancūzijos St. Gobaino firma sudarė sutartį pagaminti 100 colių dydžio lęšį. Kad padarius tobulą liejimą, buvo daug akrtų bandoma, nes dauguma nulieta diskų grūdinimo proceso metu trūkdavo.

Pagaliam keturių tonų veidrodis buvo atgabentas į Paradeną, bet dėl stiklo viduryje buvusių oro pūslių jis buvo atmestas. Galutinai apdirbti buvo perduotas didžiųjų teleskopų garsiam autoritetui prof. Ritcheniui. Po šešių metų pačio prof. ir jo asistentų kruopštas darbas jis buvo baigtas aukšto laipsnio tobulumu. 1917 m. teleskopas jau buvo tinkamas naudojimui. Jis tuo laiku buvo didžiausias teleskopas pasauly.

Neužilgo įrengus Vilsono kalne naująjį teleskopą, amerikiečiai pradėjo kalbėti apie dar dideesnę — 200 colių milžiną, kurio pastatymą sutiko finansuoti Rockefellerio firma. Bet nežinint, ko projektas įgyvendinamas buvo surištas su dideliais sunkumais. St. Gobaino

fabrikas karo metu buvo sunaikintas. Daugelis jo darbininkų — ekspertų buvo žuvę. Galų gale pavyko įtikinti New Yorko Korno stiklo fabriką šį darbą pabandyti. Čia buvo pradėta lieti ir grūdinti visai eilė gigantiškų stiklo diskų, kaskart vis daugiau juos didinant. Pagaliau 1934 m. susirinkus įvairiems mokslininkams, inžinieriams ir biznieriams, buvo pasirodė tikrai 200 colių lęšiui lydimui. Šiam reikalui buvo panaudotas didelis karščiui atsparus stiklas. Rūpestingai perdirbtoje sistemoje jo svoris iš 40 tonų buvo sumažintas į dvidešimtį. Jo stambus su 140 branduolių pagaminto kamieno modelis atrodė, kaip koks cirko ringas.

Liejimas buvo pradėtas rytą. Pradžioje viskas vyko gerai, bet po pietų stebėtojai pamatė kažką negero. Milžiniško karščio ir spaudimo įtakoje keli branduoliai pasiliusavo ir išplaukė į paviršių. Jie buvo išimti ir, kad išvengus tolimesnės nelaimės, diskai buvo perkelti į grūdinimo krosnį, kur 11 mėnesių laike turėjo palengva atvėsti. Bet visi pavojai dar nebuvo praėję. Sekančią vasarą iš krantų išsiliejusi, šalia fabriko tekanti upė, nutraukė elektros srovę grūdinimo krosniai, kartu apsemdama dvi pėdas pačius diskus. Tačiau žalos nebuvo padaryta. 1936 m. diskai buvo pergabenti į Paradeną.

Čia prasidėjo didelis vienuolika metų užtrukęs lęšių apavidalinimo ir šlifavimo darbas, kuris turėjo būti atliktas dviejų milijoninių dalių colio tikslumu.

Pagaliam atėjo reikalingas veidrodį padengti spindinčio metalo sluogsniu. Neseniai tam reikalui vartojamo sidabro vieta dėl kai kurių pasiskirčių užėmė aliuminijus. Sidabras per greitai nustojo spindėjimo taip kad kelioms savaitėms praėjus jo sluogsnis reikėjo atnaujinti. Aliuminijus buvo nuoplaukamas gana greit muilu ir vandeniui. Be to spindėjimas buvo daug aukštesnės apimties ir reikšmingus spindulius kurie turėjo įtakos į fotografavimo plokšteles — violetinei ir ultravioletinei šviesai.

KULTURINĖ KRONIKA

VYT. AUGUSTINO FOTO PARODA

KOMPOZITORIUS J. ŽILEVIČIUS,

Žinomas Lietuvos fotografas Vyt. Augustinas iv Lietuvos yra atsivežęs didelį kiekį foto nuotraukų, kurias jis yra padaręs įvairiomis Lietuvos gyvenimo progomis. Tų nuotraukų paroda jis neseniai padarė Brooklyne. Paroda turėjo nemažą pasisekimą. Dabar jis parodą ruoš kituose miestuose.

Lietuvių dailės paroda iš New Yorko perkelta į Waterbury ir atidaryta balandžio 22 dieną.

Fotografavimas sudaro svarbią dalį astronomijai. Užnešant dangaus kūną ant fotografinės plokštelės buvo galima stebėti bei užfiksuoti jų įvairius esminius pakeitimus, kurie paprastai žmogui akiai gali būti visai nepastebimi. O po to gautus davinius yra galima liuoslaikiškai išstudijuoti pasirodant tolimesniems tyrimams.

Naujas teleskopas turi instrumentą labai panašų į „elektrinę akį“, kuris atlieka žvaigždės šviesumo išmatavimą. Maža iš foto kameros per padidintą tuščius vamzdžius bėganti srovė veikia radio aparate esančią bangų ryškintojo principu, kuris veikia į ruporą. Pasinaudojus 200 colių lęšiu, žvaigždės gali būti lengvai pastebima toliau negu 5000 mylių atstume.

Antras aparatas išmatuoja kad ir silpniausios žvaigždės karštį, kuri paprastai žmogui akimi visai nematoma. Šis aparatas žvaigždės karštį suranda 200 mylių atstume. Šią visą astronomo svarbią pagalbą atlieka spektroskopas. Jis suskaldo pagautą šviesą į atskirus pluoštus, kame kiekvienas pluoštas veikia atitinkamus elementus, pav., kaip vandenilį, kalcijų ar ba garais paversta geležį juos įkatinant iki baltumo.

Teleskopas, baterijos ir jo pagalbiniai aparatai įrengti 140 pėdų pločio apimančioje observatorijoje, kuri apdangta pusrutuliniu kupolu, kuris gali ant bėgių, sukinėjamas elektrinių motorų. Vien teleskopas sveria 150 tonų, bet jis juda nepaprastu švelnumu, nesdama kartu patį astronomą, kuris telefonu nurodo jo „sofieriui“, ukria linkme jis pagiedauja teleskopą pasukti. (BL).

išvykęs Amerikon po suiručių, kurias Klaipėdos muzikos mokykloje darė St. Šimkus, ir pastoviai apsigyvenęs JAV, naujame „Muzikos Žinių“ numery aprašinėja naujai atvykusius į JAV lietuvių muzikus ir spėja, kad „Lietuviška muzika pradeda naujus barus“.

Deja, ligisot dar beveik nieko nebuvo girdėti apie muzikų žygius bei ta kryptimi pastangas. Be organizuotumo nieko rimta negalės įvykti, o apie organizuotą veikimą dar nieko negirdėti. Net ir tos pačios „Muzikos Žinios“ nerodo jokio pagerėjimo.

LIETUVIŲ KULTURAI REMTI DRAUGIJA

Bostone oficialiai paskelbė Lietuvių teatro Bostone atidarymą gegužės 7 dieną. Pasirodys artisto Henriko Kačinskio vedama studija, dail. V. Andriušio sceniniame įpavidalime.

LIETUVIAI NESUPRANTA LIETUVIŲ

Kaip matyti iš JAV spaudos, pirmasis Mikulskio vedamų Čiurlionių pasirodymas oficialiųjų kritikų nepatenkino, nes jie rado silpniausias vietas ten, kur turėjo būti stipriausios.

Žinant gi, kad Mikulskis į sceną tinakmai paruošto ansamblio negalėjo išleisti, reikia daryti išvadą, kad oficialieji kritikai jo nesuprato. Galima teigti, kad jie apsiriko. O kad jie apsiriko, tai matyti iš to, kad publika reagavo labai jautriai. Bet, matyti, tas dalykas ir jai dar nelabai perprantamas.

Reikia laukti, ką pasakys kitų tautų liaudies muzikos žinovai. Vis dėlto, nežinint net ir jai, ką ir jie pasakys, tai, ką parodė Čiurlionio ansamblis, Amerikai (ir jos lietuviams) yra visai nauja ir originalu.

S. PALEČEK - LEVICKIENĖ buv. Kauno Konservatorijos profesorė perėjo dirbti į Bostono baletą ir Liepino - Babuškinaitės baletu studiją, kur dirba kaip pianistė.

Paskutinėmis žiniomis, Lietuvių teatras Čikagoje, kurį veda St. Pilka, iširęs.

PR. RADZEVIČIŪTĖS JUBILIEJINIS KONCERTAS

Geležinė uždanga, nusileidu Dvariono kompozicija „Kosant nepriklausomos Lietuvos, turbūt, sunkiausiai pajietė mūsų menininkus. Netekę sąlygų pastoviam darbui, be kurio neįmanomas joms meniškas progresas, ir išjungę pilkąją tremtinių masę, jie vis dėlto nepalūžo atšiauriame kelyje. Jų dėka praskaidrėdavo pilkosios tremtinių dienos, jų dėka svetimaučiai nuolat buvo primenami lietuviško meno ir kultūros atsieikimai, kurie rodė savitą ir originalų mūsų tautos veidą. Tik jų ištvermingumo dėka mūsų tautinio protesto balsas buvo giliau judinamas nesvetingoje tremties aplinkoje.

Dabar jie išsiskleidę po visą pasaulį.

Tokiomis mintimis buvo per sunktas gražusis Lietuvos operos solistės Pr. Radzevičiūtės 15 metų dainos jubiliejaus koncertas, įvykęs kovo 25 d. Toronte.

Nepergausniausiai susirinkusi publika pajėgė įvertinti gėr. solistės dainos jėgą ir dvasios šilumą, kurią ji perteikė savo išpildomiems dalykams, nežinint, kad ilga metų eilė jau buvo atitaukęs nuo tiesiogio scenos darbo. Lyriškai ir su nepaprastu jausmu su skambėjo lietuviškos dainos, iš kurių išsiskyrė A. Vanagaičio „Mamytė“ ir vertinga A.

DULKES EZERE

Tokiu vardu išėjo rašytojo — poeto Prano Kozulio (321 Bathurst St., Toronto, Ont.) eilėraščių knyga, parduodama po 75 centus.

Daailininkas Kazys Varnelis atvyko į JAV ir apsigyveno Cicero, Ill.

Kun. dr. Gaida - Gaidamavičius spausdina „Ventoje“ veikalą „Išblokštasis žmogus“.

Baritonas Antanas Sodėka minėjo 60 metų amžiaus su kaktuvės ir iš valdžios gavo LTSR liaudies artisto titulą.

Los Angeles lietuvių chorą, išvykus muz. Kučiūnui, veda muz. Ažuolaitis.

Rašytojas Antanas Gustaitis Bostone ruošiasi leisti juokų laikraštį „Ožio ragas“, kurin ruošiasi varyti visus, vertus pajaukimo.

Muzikai V. Jakubėnas ir A. Kučiūnas pradėjo dirbti Alice Stephens muzikos studijoje.

Krėvė Mickevičius ruošia spaudai antrąją „Dangaus ir Žemės Sūnaus“ dalį. Kanadoje mes dar nematėme nei pirmosios dalies.

Poetė K. Grigaitytė JAV spausdina naują eilėraščių rinkinį — „Paslaptis“.

ANEKDOTAI

Pirmutinis

Po mirties susitinka karo sąjungininkai: Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas. Jie kalbasi apie savo reikšmingumą žemėje. Churchillis sako:

— Aš valdžiau vandenį, o vandenį Dievas sutvėrė pačioje pradžioje.

— Aš valdžiau orą, — sako Rooseveltas. — Oras buvo anksčiau, negu vanduo.

Stalinas nusišypso:

— O aš esu chaoso viešpats. Chaosas gi buvo tada, kai dar nieko nebuvo...

(Kas pasakys įdomesnį?)

PRAGARO VYT. ALANTAS

POŠVAISTĖS

NETIKĖTAS VIZITAS.

7.

Aldona taip pat susirūpinusi sekė savo draugę, stnegdamasi žvilgsniu įspėti, kad ji būtų atsargesnė, bet matydama, kad Kristina atkakliai jos žvilgsnio vengia, lyg pasitraukdama iš mūsų lauko, atsislošė ir, arčiau prisiglaudusi prie savo sužadėtinio, dėdamasi ramiai, žiūrėjo kas bus toliau.

Nargeliūnas, kaip šeimininkas, stengėsi palaikyti pokalbį, bet jam tai labai sunkiai sekėsi. Dzedulionis beveik ne atitraukė savo akių nuo Aldonos ir šypsodamasis rūkė.

Kristina paniurusį sukino savo gražiais ilgais pirštais stikliuką, retkarčiais dėbelėdama į Dzedulionį. Ji, matyt, niršo kaip furija ir to nenorėjo ar negalėjo paslėpti. Jos tamsūs plaukai, perskirti ant viršugalvio tiesia sklaidę, glotniai leidosi žemyn; tik jų galūnės buvo suraitytos ir juodi kuokštai, tartum grandinė, gražiai driekėsi ant nugaros ir pečių. Tas plaukų tamsumas puikiai derinosi su kaklo ir veido baltumu. Tiesi, kieta, kiek posmailė nosis ir ypač plonos, gal per kietai sučiauptos lūpos rodė jos tvirtą būdą ir ryžtumą, bet kartu ir visai veido išraiškai teikė kažin kokio kietumo ir šaltumo išpūdį, nors iš tikrųjų Kristina buvo geriausios ir jautriausios širdies moteris. Ji buvo stambi, aukšta, plačių pečių, sportinio tipo

brunetė, tačiau nepriklausė prie tų didelių moterų, kurios dėl savo stambumo nustoja moteriško patrauklumo. Ji didžia vosi ir labai puoselėjo savo rankas, kurios iš tikrųjų buvo gražios.

— Ko panelė Kristina tokia susirūpinusi? — paklausė Dzedulionis ironiškai.

— Kai tamsta atėjai, man pradėjo dantį skaudėti...

— Gaila, kad aš tamstai ligą atnešiau... Galiu palydėti pas dantų gydytoją...

— Ačiū, nenoriu tamstai trukdyti eiti savo svarbių pareigų, — atkiro Kristina, ypač tingai pabrėždama žodžius „svarbių pareigų“.

Kambaryje keletai akimirksnių užstojo mirtinė tyla. Šypsenėlė nuo Dzedulionio lūpų dingo, bet neilgam. Jis porą kartų giliai patraukė cigaretės dūmus ir su vaidinamu ramumu, ironiškai žiūrėdamas Kristinai į akis, paklausė:

— Kokias mano pareigas tamsta turi galvoje?

— Tas pačias, kurias tamsta eini.

— Kokias mano pareigas turi galvoje panele Kristina, aš nežinau, bet galiu kirsti lažybų, kad ji labai blogai apie mane galvoja, — atsakė juokauja mu tonu Dzedulionis. — Ir visai be reikalo. Mano nuomo-

ne, mes, lietuviai, šiais laikais turime būti solidarūs ir pasitikėti vieni kitais. Nors vokiečių karo galybė braška, bet vis dėlto jie dar stipresni už mus ir todėl mūsų, lietuvių, frontas prieš juos turi būti vieningas. Vienybė — galybė. Aš kaip tik ir atėjau pas poną Nargeliūną tuo reikalu pasikalbėti. Aš žinau, kad apie mane skleidžiami pikčiausi šmeižtai, kad aš esąs geštapininkas, išdavikas, šloks ir anoks, bet tai yra iš piršto išlaužtos paskalos, nevertos nė išgraužto skatiko. Tiesa, aš turiu vieną kitą arčiau pažįstamą vokiečių, bet ar nejuokinga apšaukti žmogų išdaviku, jei jis kartais iš gyvo reikalo pabendruoja su okupantu. Ar ne tiesa, ponas Nargeliūnai?

— Būna visokių pažinčių ir visokių bendravimų...

— Žinoma, būna, aš nesakau, bet manęs tie įtariamai bendravimai neliečia.

Dzedulionio žodžiai nuotikos neatslugdino, bet jį dar labiau įaudrino. Girkalnis, Aldona ir Nargeliūnas su baimė laukė, kaip į tą pokalbį atsilieps Kristina, o kad ji atsilieps, jie žinojo iš patyrimo.

Girkalnis sėdėjo kaip ant adatų. Dzedulionis visą laiką savo galvomis, mažutėmis akimis žiūrėjo į Aldoną. Jis jau tėsai taip, tartum jo sužadėtinė būtų nurenginėjama minios akivaizdoje. Jam buvo gėda, pikta ir kažin kaip šleikštų. Krūtinėje jis jautė fizinį skausmą, tartum jo širdį būtų kas čiupinėjęs nešvariomis rankomis. Ir juo Dzedulionis ėjo girtyn, juo jis darėsi įžulesnis. Kartais, rodėsi, išžiūrėjęs į Aldoną, jis viską pamiršdavo.

Gerdamas, jis visada pakeldavo stikliuką į Aldonos sveikatą, nors ji jam ir neatsakinėdavo. Draugų pasipiktinimas Dzedulioniu artinosi prie ribos. Kažin kas turėjo įvykti. Girkalnis kartais su piktumu džiaugsmu širdyje žvilgtelėdavo į savo draugo didelius kumščius, kuriais jis vienu smūgiu būtų galėjęs nudėti niekšėlį. Jis galvojo, kad reikia kas nors daryti, bet nežinojo ką. Tuomet jis grįžo prie savo samanyto bėgti ir bėgti kuo greičiausiai. Bet tą pačią akimirką, kai jis rengėsi stotis, prabilo Kristina. Keikdamasis širdyje, jis pasiliko savo vietoje.

Ponas Dzedulionis labai gražiai kalbėjo apie lietuvišką solidarumą. Aš norėčiau jums papasakoti vieną atsitikimą, kuris labai gražiai tai lietuvišką solidarumą pailiustruoja.

Kristina kalbėjo mandagiai, ramiai, bet truputį šypsodamasi ir visą laiką sukinėdama savo stikliuką. Jos draugai žinojo, kad tokiais atvejais ji būna pati kandžiausia.

Labai įdomu! Labai įdomu! — atgijo Dzedulionis. — Labai mėgstu anekdotus. Su nekantrumu laukiame tamstos istorijos.

Aš jums papasakosiu atsitikimą iš baudžiavos laikų. Jį man pasakojo tėvas, o tėvas girdėjo iš savo senelio. Tai yra, taip sakant, mūsų šeimos tradicinis pasakojimas.

Ji padarė pauzą ir paprašė Nargeliūną cigaretės. Užsidegus, ji tęsė toliau:

Baudžiavos laikais mano senelio kaime gyveno tūlas Steponėlis. Jis gyveno su motina: tėvo Steponėlis neturėjo.

Visi kalbėjo, kad jo gyslomis tekąs mėlynas dvaro kraujas... Žmonės jis gero vardo neturėjo. Kažin kaip vis taip susiklodavo, kad kur tik Steponėlis pasipainiodavo, vis kas nors negerai atsitikdavo. Atėjus laikui vesti, Steponėlis pasipiršo turtingiausiai ir gražiausiai kaimo mergaitę. Mer gaitės tėvas be niekur nieko jaunikiui panosėję užtrenkė duris. Bet Steponėlis nebūtų buvęs Steponėlis, jei po to nepasisekimo būtų nuleidęs rankas. Netrukus po to pasipiršimo dvaro ponas pasikvietė mergaitės tėvą ir be jokių įžangų jam pareiškė, kad Steponėlis jis pats peršas jo dukteriai. Pono įsakymui nesipriešinti. Steponėlis vedė ir apsigyveno dvare. Nesvarbu, kad paskum žmonės kalbėjo, jog Steponėlio pirmagimis esąs atlietas pono paveldas, svarbu tai, kad vyrelis darė karjerą. Iš pradžių ponas paskyrė jį urėdo padėjėju, o paskum ir pačiu urėdu. Tuomet iš dėkingumo savo ponui, Steponėlis pražydo visoje savo grožybėje. Jis taip ėmė spausti kaimiečius, kad jie, anot mano senelio, iki žemės linko po jungo našta. Jei baudžiauninkai atėidavo skustis ponui, tai šis siųsdavo juos savo urėdą, o Steponėlis jau mokėdavo savo skundikams atsiliepti. Žodžiu, Steponėlis siautėjo kiek imanydamas, kol staiga ožka priėjo liepto galą.

Kristina nutilo. Visi nekant raudami laukė istorijos pabaigos, bet Kristina šypsojosi, sukinėdavo savo stikliuką ir tylėjo.

— Kuo gi visa tai pasibaigė? — nebeiškęntės paklausė Dzedulionis.

— Puikiu solidarumu pavyzsisveikinti ir pasivijo ją gaudžiu, — atsakė Kristina nepa-

keldama akių nuo savo stiklio ko. — Vieną rytą grybautojos rado Steponėlį pakartą ant sausos ažuolos šakos.

Vėl užstojo neįjauki tyla. Istorija buvo per daug aiški aliuzija į Dzedulionį. Pagaliau, jo vardas buvo taip pat Steponas. Dzedulionis nustojo šypsojosi, bet ta jo šypsenėlė kažin kaip praskydo. Kad jis siuto buvo aišku ir iš to, jog, užsidegęs naują cigaretę, jis patraukė porą dūmų ir suglamžė ją penlinėje. Jo ranka drebojo. Jis žinojo esąs stebimas, nors ir niekas to neparodė, ir dėl to dar labiau nervinosi.

Taip jam ir reikėjo: niekšams vieta po medžio šaka, — nusikikeno jis per prievartą.

Visi manė, kad jis atsistos ir išeis, bet Dzedulionis nejudėjo. Jis prisipylė savo stikliuką, išgėrė jį vienu užsivertimu ir, išsidėdamas duonos gablaiku į burną, pakartojo:

Taip, niekšams vieta po medžio šaka... Istorijų pasakoti aš nemoku, bet atmintį turiu neblogą, — pažiūrėjo jis reikšmingai į Kristiną. — Mano atmintis kaip stalčius su daugeliu pertvartų: ka ten įsimetu pats arba kiti įmeta, visa da kai reikia surandu... Tams tos istorija labai įdomi ir pamokanti: aš jos neužmiršiu. Į sveikatėlę, panele Kristina! Mirtis išdavikams! Che-cheche!

Mirtis išdavikams! — pakėlė savo stikliuką ir Kristina, taip pat reikšmingai žiūrėdama į Dzedulionį.

Išgėrusi, ji atsistojo ir, linktelėjusi galvą Nargeliūnui, išėjo iš kambario. Girkalnis su Aldona taip pat pasiskubino atsisveikinti ir pasivijo ją gaudžiu, — atsakė Kristina nepa-

DARBO PADĖTIS B. C.

Kaip ir praėjusiais metais, vėl grįš prie pavasario darbų. Sezoniniai gi darbai niekuomet BC neturėjo darbo jėgos pertekliaus.

Panaši padėtis yra ir didesniuose BC miestuose — Vancouver ir New Westminster.

V. L. Carter Bay.

SIS TAS IŠ FRANKFORDO

Frankford, Ont. Lai skaitytojas nepamano, kad čia norina rašyti apie Vokietijos Frankfordą. Ne, čia rašoma apie Kanados miestelį, vadinamą Frankford, iš vis Kanada yra pasisavinusi Europos miestų vardų: Londonas, Vilnius, Berlynas, Paris, Petersburg, Frankford ir tt.

Frankfordas savo dydžiu prilygsta Pilviškiams. Jis yra į šiaurę nuo Trentono, tarp Trentono ir Bellevilles.

Frankforde, žiemai užstojus, valdžios lėšomis yra įkurti vaikiniai treniriniai angli kalbos kursai. Viso kursų lanko 12 asmenų, daugumoje čekai.

Kursuose angli kalbą moko vietinis pradžios mokyklos vedėjas, kuris yra senas pedagogas. Pirmą val. (pam. vyksta du kartus savaitėje po dvi valandas kas kart) teorija, ant tą pamoką vyksta laisvi pasikalbėjimai angli kalba, arba kursantai supažindinami su Kanados istorija, geografija, ekonomika. Ypatingai kreipiamas kursantų dėmesys į Kanados kultūrinius laimėjimus.

Frankforde gyvena prieš pirmą pasaulinį karą atvykusios trys ukrainiečių šeimos, kurios yra gražiai įsikūrusios ir patiturinčiai gyvenančios.

Senieji ukrainiečiai labai palaiko dabar atvykusius savo tautiečius, bendrauja su jais ir visokeriopai remia.

Nors ir sentai Kanadoje gyvena, bet kaip tėvai, taip ir vaikai, tėvų kalbą brangina, ir ją vartoja.

IŠPODINGAS VASARIO 16 MINĖJIMAS VENEZUELOJE

Vasario 16 minėjimą Valencijos lietuviai pradėjo pamaldomis Colegio Don Bosco Maria Auxiliadora bažnyčioje.

16 val. įvyko ikilingas aktyvus - minėjimas. Atidarė L. S. V. Valencijos sk. pirm. J. Zavadskas, pakvietęs J. Diržį skaityti paskaitą.

Po turiningos ir gražios p. Diržio paskaitos sekė rezoliucijos ir sveikinimai. Nuosirdžiais ir karštais žodžiais sveikino latvių, estų, net tolimojo Libano atstovai ir dienraščio „El Carabobeno“ redaktoriaus. Lenkų komitetas sveikino atsiuntę raštą. Po sveikinimų vyko meninė dalis.

Sol. Romas Jonas švelniu baritonu padainavo „Mano gimtinė“ (Kačanauskas) ir „Suteik ramybę pasauliui“ (Bethovenas). Šoki „Sniegulės“ atliko jaun. skautės. Mažosios mergaitės pašoko plastiškai ir gražiai. Jas paruošė Aurelija Zalnierūnaitė. „Lenciūgelis“, gubernatoriui prašant teko net pa kartoti. Vaizdelis „Tėvynės prisiminimas“, pajavirintas dainomis, muzika ir šokiais, vaizduojantis syetur išvykusį jaunimą, švenčiant šventę. Režisavo Vanda Baliutavičienė.

Dainas paruošė sol. Romas Jonas, meninę dalį organizavo Irena Zalnierūnaitė, akordeono grojo E. Šulcas. Į ispanų kalbą vertė I. Zalnierūnaitė ir A. Jankūnas.

Minėjimas ir meninė dalis, kaip lietuviams, taip ir svečiams paliko gilių įspūdį ir prisiminimą. Minėjime dalyvavo apie 300 žmonių, kurių tarpe J. E. Valencijos vyskupas, Estanda gubernatoriaus p. Ramon Puiz Miranda, miesto komendantas pulkininkas - leitenantas Abreu Manzanilla, dvasiškių, politikai, kariškiai, kultūros darbuotojai ir kitų kraštų atstovai. Užjaušdami mus ir mūsų mielą Tėvynę, stebėjosi, kad žmonės nuo tolimosios Baltijos krantų atkeliavę į šią trolę.

ras yra New Yorke, JAV). Čia uolienos yra sutrinamos ir įvairiais procesais jas apdirbant, gaunama didesniais kiekiais nikelis ir varis, ir mažiau ar daugiau įvairių kitų metalų, įskaitant į jų tarpą ir auksą, sidabrą, radiumą ir eilę kitų. Liejykla Conistone yra sena, bet rūda tenai irgi apdirbama.

Varis karštame stovyje yra pervažamas į netoli Copper Cliff'o esančią vario rafineriją (taip pat didžiausią pasaulyje, tik jau be tokių aukštų kaminų, liejyklos kaminai yra aukščiau Britų Imperijoje ir du iš jų turi po 550 pėdų aukščio, t. y. aukštesni už Kouno buv. radio stulpus). Čia varis galutinai apdirbamas, taip pat ir auksas bei sidabras, rastas varyje, čia surenkamas, o kiti brangieji metalai yra siunčiami į rafineriją Anglijoje, netoli Londono.

Nikelis yra siunčiamas į nikelio rafineriją Port Colborne, Ont., kur dirba apie 5.000 asmenų.

Sudbury'je INCO duoda darbo apie 12.000 asmenų, tame tarpe nemažam skaičiui ir lietuvių. Ir, kaip atrodo, visi už dirbą neblogoi. Bankų čia yra pakankamai, tai pniigai likom ne vien Bank of Montreal, kaip kad p. Juknevičius rašo.

Kovo mėn. 19 dieną buvo sušauktas visų lietuvių susirinkimas ir oficialiai panaikintos dvi iki šiol veikusios organizacijos (KLCT ir KLS) ir sujungta į Kanados Lietuvių Bendruomenę. Tuomi visi nesugyvenimai tarp tų dviejų organizacijų yra likę praeityje ir ne nevertėtų juos vėl prisiminti.

Rimas Borūnis.

GERI LIETUVIAI

Atsižvelgdami į a. a. Martyno Jankaus, Lietuvos patriarcho sūnaus sunkią materialinę būklę, kovo 24 d. Islington Hydro Camp. gyvenantys lietuviai suaukojo 13 dolerių ir pasiuntė maisto Kristupui Jankei, kuris dabar yra Spakenburgo senelių prieglaudoje, Vokietijoje.

Vietinis.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apšalustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleštų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaísome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Už informaciją prašome telefonuoti TRemore 1135 (galima pasaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

ŠEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite: Laslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST. AMherst 0694

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA

Surandame geresnį darbą. Tarpininkaujame namus perkant ir parduodant. Parūpiname paskolą ir apdraudą. Atstovaujame įstaigose ir įmonėse. Sudarome dokumentus bei patvirtintus vertimus. Giname lietuvių interesus Kanadoje ir kituose kraštuose. Jums pataravimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę S. Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada, Tel. KI 1494
Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto; Tel. WA 0006

PARDUODAMA

Užkandinė (light lunch), sodos baras, laikraščiai, knygos, žurnalai, rašomoji medžiaga, gėrimai, hamburgeriai, hot dogs ir t. t.

Ilgametė nuomos sutartis. Pigu!

7661A Central St., Ville Lasalle.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

LIETUVIS SIUVĖJAS

J. INDRELĖ

priima vyriškų rūbų (paltus ir kostiumus) užsakymus. Didelis pasirinkimas įvairiausios medžiagos. Priėmamos kainos.

202 St. Clarens Ave., Toronto. Tel. ME 8522

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1064 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 5929, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val.

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

CRANK GRINDING CYLINDER BORING

J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS

MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. FRontenac 0879

corner St. Catherine

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NAULAIDA.

C. 15 sv. grynų kiaušinių taukų \$ 5.40
D. 37 sv. grynų kiaušinių taukų \$ 8.85

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50
B. 5 sv. degintos kavos 5 skard. dėž. \$ 5.80

Siuntinys Nr. 42—\$6.95
2 sv. (be 2 ozo.) sviesto

Siuntinys Nr. 63—\$9.95
2 sv. 3 ozo. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozo. piln. rieš. sūrio
2 sv. 3 ozo. cukraus
2 sv. 3 ozo. ryžių

Siuntinys Nr. 74—\$4.70
1 sv. 2 ozo. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozo. nedeg. kavos
1 sv. 2 ozo. avižinių dribs.
1 sv. 2 ozo. cukraus
1 sv. 2 ozo. pilno rieš. sūr.
1 sv. 2 ozo. šokolado
1 sv. 2 ozo. margarino
1 sv. 2 ozo. miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 ozo.) sviesto
2 sv. (be 2 ozo.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. 2 ozo. (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozo. arbatos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 90—\$5.00
1 sv. 2 ozo. kiauš. taukų
1 sv. 2 ozo. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaušinių taukų

Siuntinys Nr. 94
A. 5½ sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos .. \$3.40
D. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
I. 5½ sv. margar. \$3.50

Siuntinys Nr. 1—\$6.90
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliami dešros
2 sv. (be 2 ozo.) ken. bek.
1 dėž. margarin. (400 g)

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus—\$3.20

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$3.20

Siuntinys Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 14—\$5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaušienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. grynų kiaušinių taukų \$ 4.25

SVARBU KIEKVIENAM

Nelaimė žmogaus nelaukia. Netikėti susirgimai, nelaimingi atvejai, gamtos nelaimės, susižeidimai, ilgos nepagydomos ligos, gaisrai, invalidumas, — tai vis reiškiniai, kurie gali aplankyti kiekvieną žmogų, ir dažniausia tada, kada mažiausia jų tikimasi. Dažnas reiškinys, kad sveikiausi žmonės trumpu laiku po nelaimės lieka savo artimiesiems našta.

Gyvename krašte, kuriame jokia apdrauda valstybiniu mastu nėra tvarkoma. Visa tai atlieka ilgametės, turinčios didelės praktikos, turtingos apdraudos bendrovės. Šiuo rašiniu ir norima tamstoms priminti ir kartu įspėti, kad pats laikas kiekvienam pagalvoti ateičia ir susidaryti bent minimalią, nelaimės atvejui, apdraudą. Žinoma, dažnas iš mūsų jau seniai galvoja, bet vis neprisiruošia tai atlikti. Dalinai arukdo silpnas kalbos mokėjimas, o dar daugiau — nuolatinis lėšų nedateklus. Tik ištikus nelaimėi prisimenama pagalbos šaltinius, bet dažnai pavėluotai. Neprisiruošimu ar nedidelės sumos lėšų nustojimu, rizikuojame viso turto ar sveikatos nustojimu.

Nebeatidėliokime. Kreipkimes tuoj pat į lietuvišką apdraudos atstovybę „Montreal Enterprises Reg'd“ 5505 — 13th Ave. Rosemount, Montreal, telefonu AM 0342, arba parašykite laišką, iš kur jūs tuoj pat gausite smulkiausia informaciją savo gimtoje kalboje. Čia rasite įvairiausių apdraudos planų, tiek susirgimams, tiek gaisrams ar kitoms nelaimėms. Lygiai rasite ir didžiulį pasirinkimą pagal finansines išgales. Kai kurios apdraudos gaunamos ir ilgesniam išsimokėjimui.

Savi pas savus!

A. Norkeliūnas.

Lietuviškos Apdraudos Agentūros Vedėjas Montrealyje.

SLA 236 KUOPOS SUSIPAZINIMO POBŪVIS

Kadangi dabartiniu metu vis daugiau įstoja į SLA naujai atvykusių ateivių, tai Toronto kuopa nutarė suruošti naujų narių su senaisiais susipažinimo vakarą — pabūvį.

Dabar gautos net dvi salės: 404 Bathurst str. pas ukrainiečius. Viršutinėje salėje vyks šokiai prie gero orkestro, o apatinėje salėje, bus jaukios vaišės, kurios skiriamos susipažinimui naujų ir senų ateivių. Visa tai įvyks balandžio 29 d., šeštadienį. SLA 236 kuopa maloniai kviečia visus lietuviškus gausiai atvykti, arčiau susipažinti tarp savęs ir pačią organizaciją, bei jos tikslus labiau pažinti.

Šia proga primenama visiems kuopos nariams, kad reguliarius kuopos susirinkimus, kursu pripuola 8 d. bal. mėn. ne įvyks, nes tą dieną išpuola Velykos, todėl susirinkimas nukeltas į balandžio 16 d., 2 val. p. p. Susirinkimas įvyks 404 Bathurst St. salėje. Jis bus svarbus tuo, kad jame bus renkama SLA centro Pildomoji Taryba, be to, iš centro jau yra gauta informacijos ir delegatų į SLA seimą (įvykstantį šią vasarą) mandatai. Visi šie reiklai liečia visus narius.

MAISTO IR DRABUŽIŲ SIUNTOS LIETUVIAMS

Iš BALF sandėlio, ar BALF pastangomis gautos ir lietuviams išsiųstos įvairios gėrybės per vasario ir kovo mėnesius:

Drabužių ir avalinės: Italijoje — 3.070 sv., Prancūzijoje — 2.075 sv., drabužių ir avalinės paleistiams iš kariuomenės Afrikoje — 70 sv., maisto produktų lietuviams Vokietijoje — 4.018 sv., drabužių ir avalinės lietuviams Vokietijoje — 13.517 sv., viso — 22.750 svarų.

— Vietoj BALF įgalotinio Austrijoje Dr. St. Balio, kuris atvyksta į USA, BALF vadovybė paskyrė kun. K. Razminą, arkivyskupo J. Skvirecko sekretorių.

— Nuo D. P. įstatymo priėmimo iki šiol į USA atvyko ir apsigyveno 17.636 lietuvių tremtiniai.

MUSU SPORTAS

FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO ORGANIZACIJOS KLAUSIMU.

RAŠO VL. BAKŪNAS.

Tauta, kuri veda nepabaigiają kovą už savo egzistenciją, turi būti pilnai užgrūdinta tiek fiziškai, tiek dvasiškai. Geopolitinė Lietuvos padėtis nebuvo mums palanki. Apsuptai kaimynų, kurių tikslai toli gražu nebuvo prieteliški, Lietuvių tautai grėsė nuolatiniai pavojai, nuolatinė kova reikalavo sukaupti visas jėgas, vedant kovą netekti savos valstybinės nepriklausomybės.

Tačiau fiziškai ir dvasiškai atspari lietuvių tauta atlaikė šiuos bandymus ir įrodė, Vakarų pasauliui savo aukštą kultūrinio bei tautinio susipratimo lygį. Kad tautai įvyko, nemažą įnašą turi idėjos ir fizinis auklėjimas su ryškiausia jo forma — sportu, nors fizinio auklėjimo ir sporto kelias mūsų se nebuvo rožėmis klotas.

Pastarojo kara pasėkmėje tapo opme tremtiniais, benamiais žmonėmis. Tačiau judrusis jaunimas, karo audrai praėjus, nenuleido galvos. Nors ir sunkiose tremties sąlygose sugebėjo tarpusavyje, o vėliau ir su kitataučiais rungtyniauti, ir savo gana vertingais laimėjimais (mūsų krepšinininkų laimėjimai Prancūzijoje ir pan.) išgarsino lietuvių vardą. Emigracijos bangai užėjus, mūsų jaunimas isibarsė po platųjį pasaulį, tačiau ir čia, po nelengvo fizinio darbo, susibūrus į sporto vienetus, suranda laiko parungtyniauti nors ir „parapijiniuose“ rėmuose.

Pasigendama institucijos, kuri centralizuotai tvarkytų Pasaulio lietuvių bendruomenės fiz. auklėjimo ir sporto reikalus. Reikia tik iniciatyvos ir ryžtingumo. Mano manymu, tautai galima būtų įgyvendinti, suderinant su VLIKo priimtais ir paskelbtais Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santvarkos nuostatais ir fiz. auklėjimo ir sporto institucijos organizacinius reikalus.

Tam tikslui turėtų būti sudaryti prie kiekvieno krašto LB Tarybos ir atitinkamas Fiz. auklėjimo ir sporto k-tas, kuris tvarkytų ir derintų to krašto fiz. auklėjimo ir sporto reikalus. O, vyr. fiz. auklė-

SPAUDOS B-VĖS „N. L.“ PRANESIMAS

Visi akcininkai, negavę iki šiol savo akcijų, maloniai prašomi nedelsiant pranešti savo dabartinį adresą, pažymint seną adresą, akcijų pirkimo metu, nes neturėjimas adresų, užvilkina akcijų išsiuntimą. Taipogi visi, gavę akcijas, maloniai prašome grąžinti pasirašytas šakneles, nes jos yra būtinos atskaitomybei.

Visais šiais reikalais prašom kreiptis į B-vės šerų sekretorių p. Leoną Gudą, 2412 Springland Ave., Ville Emard, Montreal 20, P. Q.

Bendrovės Valdyba.

NAUJAS ANGLŲ KALBOS METODAS.

Prityręs mokytojas. Privačios pamokos prieinamomis sąlygomis. TEL. TA 3382.

Siuntiniai

i Sov. Rusija

Siunčiame senus ir naujus daiktus, vaistus, Streptomyciną.

Reikalaukite informacijų:

Emso Parcel Co., 1823 Lincoln Ave., Montreal, Tel: WE 5251

Mes vieninteliai Kanadoje turime betarpij Rusijos vyriausybės agentūros Intrust įgaliojimą.

jimo ir sporto institucija turėtų priklausyti PLB vyr. organui — PLB Tarybai.

Pradžiai jau padaryta. Juk drauge su daugeliu mūsų visuomeninių bei kultūrinių institucijų centrais, į JAV persikėlė ir didžiausias tremtinių kojos sporto veiksnys — Vyr. Fiz. auklėjimo ir sporto k-tas (sutrumpintai FASK), kuris savo veiklos centru pasirinko Čikagą.

FASKas, nors turėdamas savo veiklai sunkias materialines sąlygas Vokietijoje, tačiau labai energingai tvarkė ne tik vakarinės Vokietijos zonoje esančio lietuviško jaunimo fiz. auklėjimo ir sporto reikalus, bet per savo paskirtus įgaliotinius (Anglijoje, Kanadoje, Švedijoje, JAV ir kit.) stengėsi apimti visą lietuvišką jaunimą tiek užjūriuose, tiek kituose Vakarų Europos kraštuose gyvenančių sportininkų. Tad FAV K-ai ir priderėtų būti tuo vyr. sporto veiksmu Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje.

Kad FASK-as būtų tikrai pajėgus šioms, gana sudėtingiems uždaviniams įvykdyti, mano manymu, savo dabartinę sudėtį turėtų papildyti naujais

nariais ir iš JAV senosios išeivijos žinomų sparto darbuotojų ir visuomenininkų: teisėjo dr. K. Savicko, A. Kumsio, Ed. Krausės — Kriauciūno ir kt., kurie plačiai yra žinomi ne tik lietuvių, bet ir JAV sportiniame gyvenime. Jų autoritetas ir sportinė patirtis tik palengvintų FASK-o darbus ir būtų ta jungtis tarp senosios ir naujosios išeivijos sportuojančio jaunimo.

Kas liečia grynai Kanados lietuvių sportą tvarkančio organo reikalingumą, peršasi mintis, jog dar ir dabar nebūtų vėlu Kanados L. B. Laik. Org. K-tui galimai greičiau kviešti didžiosiose mūsų kolonijose Montrealyje ar Torontose sporto klubų vadovybių, sporto darbuotojų, bei sportui pritarančių asmenų suvažiavimą, kuriame turėtų būti išrinkta vyr. sportą tvarkanti institucija Kanadoje. Jei dėl rimtų su metimų (pav., dalyvių sunkumai atvykti surišti su darbovietėmis ir pan.) tautai nebūtų galima padaryti, tuo tveju KLBL Org. K-tas turėtų pavesiti, bent laikinai) vienai iš veiklesnių sporto klubų vadovybių imtis iniciatyvos vadovauti visam Kanados lietuviškojo jaunimo sportiniam sąjūdžiui.

Reikalas skubus ir aktualus. Būtų gera išgirsti ir daugiau atsiliepimų tuo reikalu.

VL Bakūnas.

INCOME TAX!

Gražinimui

Asmenims ir įmonėms patarnauju.

Atsiųsk šias žinias: 1. pavardė ir vardas, 2. adresas, 3. užsiėmimas, 4. ne darbo draudimo kn. No. 5. darbdavių pavadinimai per 1949 metus, 6. vedusiam šeimos sudėtis ir jų adresai, 7. pajamos per 1949 m., 8. atskaitymai income tax per 1949 m. (vedusiems šeimos narių pajamos), 9. kur praėjusiais metais income tax blanką įteikė.

Užsakymus: asmeniui \$ 1.—, įmonėms pagal susitarimą. Siųsk: Vaicaitis, 831 Alexander Ave., Winnipeg.

DĖMESIO, MERGAITĖS!

Vedybų tikslu ieškau lietuvių, nuo 23 iki 30 metų amžiaus. Aš esu rimtas vyras, turiu 31 metus ir jaunas, dviejų metų kanadietis. Su pirmu laišku pageidaujamas foto.

Atsakysiu į visus rimtus laiškus. Rašykite: Box 1031 Station „C“ Toronto 3, Ont., Canada.

BALTICKA

Lietuvis batsiuvis. Pataisymai ir užsakymai. 5355 Verdun Ave., VERDUN. Tel. YO 0669.

SIUVEJAI

St. Morkūnas ir Ip. Kazlauskas siuva ir taiso iš savų ir klientų medžiagų vyr. ir mot. rūbus. 1109 Brown Blvd. Verdun.

TORONTO „VYTIS“ DVIGUBAS NUGALĖTOJAS

Po Toronto stalo teniso pirmenybių abejojose major ir senior klasėse vyko dėl atskirų taurių laimėjimo turnyrai.

S. K. „Vyties“ pirmoji komanda pateko į Danfort Radio Trophy finalą, nugalėdama savo priešininką St. Francis Xavier 17 : 4 ir 12 : 9. Kitose pusėje įėjo Toronto apygardos meisteris Ryerson Press, įveikdama Broadway YMCA 11 : 10 ir 11 : 10.

Balngmės žaidimai įgavo įtampą, kad po dviejų reikalingų sužaisti susitikimų, rezultatas buvo lygus: lietuvių kartą pralaimėjo 9 : 12 ir kartą nulemė savo naudai 15 : 6. Trečiasis susitikimas, įvykęs balandžio mėn. 3 d., pasibaigė užtikrintu lietuvių laimėjimu 15 : 6. Trečiasis susitikimas, įvykęs balandžio mėn. 3 d. pasibaigė užtikrintu lietuvių laimėjimu 15 : 6, nes visa komanda sužaidė labai atsidėjusi. Šią gražią pergalę atsiekė R. Paškauskas, laimėdamas 4 setus, J. Ranonis — 4 ir Pr. Gvil dys — 6. Be to, laimėtas vienas dvejetas. Kiti I-sios komandos dalyviai yra J. Gvil dys ir Z. Romeika.

Antroji klubo komanda, dalyvaudama Toronto pirmenybėse, bendroji klasifikacijoje užėmė 3-čią vietą. Po to sekusiame play off turnyre, ji taip pat

pajėgė nusinešti taurę, prieš nugalėdama kanadiečių Minesasety 12 : 9 ir 11 : 10 ir finale Westend YMCA II 17 : 4 ir 18 : 3. Antroje „Vyties“ komandoje žaidžia V. Trumpis, J. Ziukas, J. Gojkas, V. Pulkauninkas ir M. Ignatavičius.

Po šių vertingų laimėjimų „Vyties“ tenisistai išijungia į balandžio mėn. 6 d. prasidėjusį geriausiajį Ontario provincijos žaidėjų išaiškinti turnyrą. Čia gulį ilgas ir sunkus kelias priekyje, bet atskiri lietuvių sportininkai anglų spaudos liaikomi favoritais. Turnyre dalyvauja visi pirmos komandos dalyviai ir V. Trumnis iš antrosiosos.

— alpuok —

TORONTO FUTBOLININKŲ DĖMESIUI!

Gegužės pradžioje prasideda Toronto distrikto futbolo pirmenybės, kuriose S. K. „Vytis“ užregistravo dvi seniorių ir jaunių komandas.

Tuo tikslu balandžio mėn. 16 d. sekmedeinį tuoj po pamaldų parapijos salėje šaukiamas visų seniorių futbolininkų susirinkimas, kuriame bus tvarkomi atskirų žaidėjų registracijos formalumai. Prašom dalyvauti visi futbolininkai ir taip pat neseniai į Torontą atvykę futbolo mėgėjai.

Sekcijos vadovas.

PHARMACIE MONTREAL

Turite giminį ar draugą,

kencianciu nuo ligų

jusu gimtojo saly?

PALENGVINKITE JŲ KANČIAS PASIŪSDAMI JIEMS VAISTŲ IR MEDICINIS-

KŲ REIKMENŲ.

ATSILANKYKITE PAS MUS ASMENISKAJ ARBA RAŠYKITE MUMS SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ. KREIPKITES PAS MISS MARIA MICHAILOW, BAIGUSIĄ FARMACIJOS MOKSLĄ BEIRUTE, J.A. VALSTYBĖSE. JI YRA SPECIALIAI PASKIRTA JUMS ASMENISKAJ PATARNAUTI JŲSŲ GIMTĄJĄ KALBĄ.

MES TURIME PILNUS RINKINIUS AUKSTESNES KOKYBĖS EUROPIETISKŲ GAMINIŲ, TAIP PAT STREPTOMYCINO, PENICILLINO IR ĮVAIRIŲ SERUMŲ

RECEPTAI MŪSŲ SPECIALYBĖ

MONTREAL PHARMACIE

916 ST. CATHERINE EAST. MONTREAL, P. Q.

Savininkas — vaistininkas C. E. DUQUETTE.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE VAISTŲ KRAUTUVĖ

HA. 7251 DIENĄ IR NAKTĮ HA. 7251

VIRBALL ELECTRIC REG'D

TEL. DO. 3655

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655

816 JEAN TALON, W, MONTREAL

LIETUVISKA

baldu krautuve

IR DIRBTUVĖ

Parduodame sofas, fotelius, — sėdimus ir miegamus. Taipogi taisome ir aptraukiame naujai senus baldus ir keičiame į naujus.

Priimame užsakymus.

SAV. JOHN KAMICHAITIS, ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO. 899 BLOOR ST. prie Ossington g-vės. TORONTO, Ont. Telefonas LO 1438.

JOE HAVER Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.

TELEFONAS RANDOLPH 4708.

63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuvis atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).

Sąžiningai patarnaujame lietuviams, perkant bei parduodant namus ir visų rūšių biznius.

Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage.

2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227 (Dieną ir naktį)

S. MAZULAITIS

Lietuvis siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6920 Monk. Blvd. Ville Emard, Montreal, Tramvaj. 36

Politinės pastabeles

Visų šalių komunistai, iš Maskvos diriguojami, organizuoja komitetus ir chorą traukia už pasaulio taiką, (žinoma, nuo to neatsilieka ir „progresyvieji“ lietuviai), bet pažiūrėkime, koks tikrumas yra to riksmo tikslas. Jų tikslas yra tuo tarpu taikos organizavimu, nukreipti pasaulio akis nuo Maskvos, kuri pilnu tempu — dieną ir naktį — ginčiuojasi ir planuoja pavergti visą pasaulį. Kada Maskva bus visai pasiruošusi, tada visi „taiškos apaštalai“ prašys, ir Kremlius viešpatingai atidengs savo klastingą politiką, kaip ir 1939 metais. Rusai naudoja tokią pat klastingą politiką, kokią naudojo naciai. Hitleris visa gerklę rėkdavo kad, Vokietijai didelis pavojus, kad kiti tautos Vokietiją paglemžti, kad Vokietija trokštanti taikos. Hitleris dar ir tada rėkė, kad vokiečiai karo nenori, kada jau jo motorizuotos divizijos buvo peržengusios Lenkijos sieną. Tokią apgaulingą, bei klastingą politiką gali vesti tik tokie išsigimėliai, kurie neturi mažiausio žmoniškumo, doros ir nejaucia mažiausios atsakomybės.

Demokratinė valstybė diplomatai su rusiškais apgavikais, dėl taikos derėjosi daugiau kaip trejus metus, ir tik 1948 m. JAV sekretorius gen. Marshall Maskvoje įsitikino, kad su rusais jokia taika neįmanoma, ir tik nuo tada demokratini vakarų pasaulis pradėjo organizuoti tarpusavę bendrą nuo rusų imperializmo apsigynimo sąjungą. Dėl to rusai daugiausia puola Vašingtoną, kolkoja visokiais hitlerininkais, kriminalistais, karo kursytojais ir pan.

Lietuviai bimbinkai plačiu mastu veda akciją gelbėti Andrių. Žinoma, čia gera proga išsukaldinti darbininkų pasirinkti pinigų ir juos išnaudoti. Girdėjau, kad ir Montrealio būrys „progresyvių“ prie tos „labdarinės“ akcijos prisidėjo. Bet aš negaliu suprasti, kodėl gi Andrius bijo kelionės į tokį laimingą kraštą? Juk per 30 su viršum metų jis dėl tos idėjos dirbo; dabar, turėdamas laimę ten parvažiuoti, galėtų tik džiaugtis. Aiškiai pasirodo, kad komunistai dirba apgaulingai. Jie patys tuo netiki, ką kitiems perša. Jie dirba tik dėlto, kad iš darbininkų renka pinigus ir turi puikų gyvenimą. Demokratinės šalys geriausia pasielgtų, jei visus komunistus pasiųstų pas „tėvą ir mokytoją Staliną“. Jie ten daug greičiau nuo komunizmo išgytų, negu demokratinė šalių kalėjimuose.

Komunistai visą laiką neapkęntė dipukų. Bet dar niekad jie taip nepykė ant jų, kaip dabar. Mat, dipukai pikėtaiškai kur sugadina jiems biznį.

Dipukai matė ir pergyveno didžiausius lietuvių persekiojimus, areštavimus, tardymus, kankinimus, deportavimus atkalinai užkaltauose prekinuose vaunuose. Todėl antrą kartą rušams artėjant prie Lietuvos, toks didelis skaičius lietuvių bėgo į Vokietiją, į pačią ugnį, karo sukūrį, geriau pasirinko žūtį karo ugnyje, negu patekti į Stalino rojų. Pažymėtina yra tas, kad apie 80% dipukų yra miestų ir ūkių darbininkai, mūsų broliai, seserys, pusbroliai, švogeriai ir tėvai. Tai yra visai nenuostabu, kad jie, matydami savo brolius „progresyvius“ vartat tokį pragaištingą darbą, stengėsi juos visokiais būdais nuo to sulaukyti.

Montrealio „progresyvieji“, per „LB“ kovo 17 d. begėdiškai puola Vyt. klubo pirmininką, primeddami jam šlykščius ir nieku nepagrįstus kaltinimus. Matyt, tuo jie nori klubių tarpe numušti juos pasitikejimą. Kaip iš klubo susirinkimų paaiškėjo, praėjusį pavasarį klubui valdžia buvo atėmusi gėrimus pardavinėti leidimą. Kada buvo daromi žygiai atgauti leidimą, valdžia pirmininkui statė tam tikrus reikalavimus, kurie buvę nukreipti prieš „progresyviuosius“. Nuo to laiko klubo susirinkimai itin triukšmingi. Kiek pastebima, pirmininkas laikosi labai objektyviai, bešlykščiai ir stengiasi darbuotis klubo gerovei, bet tie vidujiniai vaidai, nesutikimai, klubo gerovei daug kenkia. Dabar „progresyvieji“ paleido gaudy, kad jeigu jie riksmu klubo vistik negalės sugriauti, tai jie pavartos net fizinę jėgą, išprovokuos klube tokį incidentą, kad valdžia įsikištų ir uždarytų klubą. Girdi: „tas išėitų mūsų naudai...“ Jei neužvaldysim, tai sunaikysim, — dabar šneka „progresyvieji“. Bet čia norėtųsi „progresyviams“ priminti, kad lazda turi du galus: toks pasielgimas išsuktų pradžią keršto. Jeigu iki šioliai Montrealio dipukai neparodė jokio aktyvaus veikimo prieš komunistus, tai nereikia, kad jie nesugeba ar neįdrįsta, bet dar laukia komunistų atsivertimo.

Tas šauksmas kovo 17 d. „LB“, kad „kaltininkai turės atsakyti“, atrodo, desperacijos šauksmu, nes jeigu klubui yra kas nusikaltęs, tai tik tai miniama „progresyvių“ grupė, kuri dabartiniu laiku yra valdžios persekiojama. Pagaliau norėtųsi patarti visiems klubo šermonams, kuriems rūpi klubo likimas ir kurie nori matyti klubą gyvuojant, aktyviai dalyvauti klubo susirinkimuose, ir ginti klubą, ir tuo pačiu ir savo reikalus.

NAUJAI ATVYKUSIEMS
„N. Lietuva“ siunčiama skola, tik praneškite savo adresus

Hamiltono Lietuvių Sporto Klubas „Kovas“ š. m. balandžio mėn. 15 d. (šeštadienį), rumunų salėje 20 Murray St. W., rengia linksmus

Minkšti ir kieti gėrimai.
Pradžią 6 val. vakaro.

PRAŠO PADĖTI PERSIKELTI.

Esu batsiuvis, 45 m. amžiaus, turiu ilgametę praktiką savarankiškai dirbti savo amatą. Prieš trejus metus esu atvykęs į Angliją iš Vokietijos D. P. stovyklos, kaip EVW, tikėdamasis, kad, atlikęs paskirtą darbo laiką, galėsiu verstis savo amatu. Čia dirbu žemės ūkyje. Anglijoje verstis bat siuvio amatu dėl Darbo ministerijos ir profesinių sąjungų suvaržymo negaliu.

Norėčiau kaip nors patekti į Kanadą, kur, atlikęs darbo prievolę, galėčiau verstis savo amatu. Kelionės išlaidoms turiu susitaupęs pinigų. Kanadoje tačiau neturiu nieko iš artimųjų bei pažįstamų, kurie man paripintų kelionei reikiamus dokumentus bei darbo sutartį. Maloniai prašau tautiečių man padėti persikelti Kanadon. Būsiu dėkingas ir atsilyginsiu. Prašau rašyti man šiuo adresu: P. Vigantas, Providence House, Cerne Abbas, Nr. Dorchester, Dorset, England.

PAGALBOS ŠAUKSMAS IŠ BELGIJOS.

Jis gali dirbti sekančius darbus: elektros mechanikas, mėsaininkas, kirpėjas, ūkininkas, angliakasy, ir kitokius, 30 metų.

Gal kas atsirastų, kad galėtų jam sudaryti reikalingus dokumentus įvažiavimui į Kanadą. Jis galės apmokėti kelionės ir dokumentų sudarymo išlaidas pats.

Jo adresas: Bronius Srin-dys, Terril Malgarny 19. Tilleur - Liege, Belgique.

— Vietoj Hon. Myron C. Taylor, BALF garbės pirmininko Italijoje, šiomis dienomis pakviestas kun. K. Rėklaitis, Amerikos pilietis.

— BALF Direktoriatas priėmė rezoliuciją, kurioje prašo Department of State leisti įsteigti Vokietijoje Lietuvos Konsulatą, kurie galėtų teikti teisinį ir kitokią patarnavimą liksiems Vokietijoje Lietuvos piliečiams. Panašią rezoliuciją priėmė ir Vokietijoje veikiantis VLIK-as. Tuo reikalu BALF pirmininkas kan. prof. J. B. Končius veda susirašinęjimą su valstybės sekretorium p. Acheson.

— Konstatuojama, kad IRO toliau tęs savo operacijas Vokietijoje ir kitur iki 1951 m. sausio mėn.

PADĖKOS

Sąryšy su persikėlimu iš Kanados į Ameriką nuoširdžiausiai dėkojame mieliems pp. A. Gindrenams, gyv. RR 1, Strafordville, Ont., už pasirašymą darbo sutartis ir suteikimą, mums atvykus į Kanadą, darbo savo tabako farmoje ir mieliems pp. J. J. Pilkauskams, gyv. 27 — 5th St., Naw - Toronto, Ont., o taipgi ir A. Mackevičiui, už padarytas pastangas mums atvykti Kanadon.

Dar atskirai reiškiamę širdingiausių padėkų mieliems Juozui ir Julijai Pilkauskams, kurie mumis rūpinosi, supažindino su šiuo naujuoju kraštu ir visą laiką teikė mums mielą tevišką globą.

Širdingiai dėkojame mūsų buv. mieliems šeimininkams pp. D. M. Šemickams, gyv. 44 — 8th St., New - Toronto, Ont., už suteiktą mums nuolatinę pastogę ir mielam p. Jonui Sutui, gyv. R. R. 1 Port Credit, Ont., už patarnavimą ir atėjimą į pagalbą naudingais patarimais.

Jūsų visų prodyta lietuviška širdis palengvino mūsų gyvenimą Kanadoje. Prašome priimti iš mūsų tikrai išradingą ačiū.

Viktorija, Jonė, Jokūbas Kregždės.

Brangūs tautiečiai Brooklyniečiai. Nėra žodžių padėkai išreikšti už Jūsų atsiųstą man materialinę paramą.

Daug didesnę jaučiu moralinę paramą, kuri materialinėmis vertybėmis neįkainuojama.

Tel. AMherst 0342

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus — Parūpinam visokiąsias apdraudą
Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir tt.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS
ALBERTAS J. NORKELIUNAS, c. s. c.

VERDUNE FISH AND CHIPS

labai geroje vietoje. Galima tuojuo perimti. Užpirkti galima su \$ 2.500. Skambinkite: Montreal Enterprises Reg'd. Telefonas: Amherst 0342.

(plytelėmis) 1 sv. arbatos (Lipton) 1 sv. džiov. vaisių		5 sv. kiaul. taukų 5 sv. kviet. miltų 5 sv. cukraus 1 sv. razinkų 1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje) ½ sv. arbatos (Lipton)	Nr. 9 \$ 6.00
2 sv. rūkytų lašinių 1 sv. kiaul. taukų 1 sv. ryžių 5 sv. kviet. miltų 5 sv. cukraus 1 sv. razinkų 1 sv. deg. pup. kav. ½ sv. arbatos (Lipton) 1 sv. džiov. vaisių	Nr. 7 \$ 6.75	5 sv. kiaul. taukų 1 v. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) 2 sv. pien. šokolado (plytelėmis)	Nr. 10 \$ 7.10
3 sv. kiaul. taukų 5 sv. kviet. miltų 5 sv. cukraus 2 sv. deg. pup. kavos 1 sv. razinkų 1 sv. džiovintų vaisių	Nr. 8 \$ 5.65	10 sv. kiaul. taukų 4 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) 18 sv. kiaul. taukų	Nr. 11 \$ 7.10 Nr. 12 \$ 5.95
Pagal atskirą kainoraštį ruošiamės INDIVIDUALIUS maisto paketus. Teiraukjės dėl siuntų didesniais kiekiais. KITI SIUNTINIAI Vaistai penicilinas ir kt. Pinigai į visus Europos kraštus. I Vakaru Vokietiją 100 DM — \$ 2.00.			
REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORASČIŲ! HONEST AID, REG'D 456 West 63rd Street, Chicago 21, Ill. Telefonas Wentworth 6-4107.			

LIETUVIŠKA VALGYKLA

„PALANGA“

Šviežias maistas, įvairūs gėrimai, lietuviška muzika. Visi tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti.
Sav. PRANAS GRIGALIUNAS.
2575 Ontario St. E. (prie Frontenac St.) Tel. CH 0554

PIETŲ AMERIKOS

lietuvių gyvenimą pažinsite, skaitydami trečią dešimtmetį einantį

„Argentinos Lietuvių Balsa“

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.
Prenumeratas, 2 dolerius metams, galima siųsti laiškais arba banko čekiu.

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL
Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubo

MIKE GROCERY

SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989
Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiro atlyginimo.

Auksta kokybe -- zema kaina

Siuntiniai į visus Europos kraštus išskyrus SSRS per US Parcel Post.
Užsakymuose prašoma rašyti AIŠKIAI siuntėjo ir gavėjo adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

STANDARTINIAI PAKIETAI:

Kaina amerikoniškais doleriais			
2 sv. dešros Saliami 2 sv. kiaul. taukų 2 sv. maltos pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) 2 sv. cukraus 1 sv. džiov. vaisių	Nr. 1 \$ 6.10	5 sv. kiaul. taukų 2 sv. rūkytų lašinių 1 sv. deg. pup. kavos ½ sv. arbatos (Lipton) 3 gab. tualet. muilo	Nr. 4 \$ 5.95
2 sv. rūkytų lašinių 1 sv. kiaul. taukų 2 sv. maltos pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) ½ sv. arbatos (Lipton) 1 sv. pien. šokolado (plytelėmis) 2 sv. cukraus	Nr. 2 \$ 5.65	1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje) ½ sv. kakao ½ sv. arbatos (Lipton) 1 sv. pien. šokolado (plytelėmis) 2 sv. cukraus 1 sv. džiov. vaisių ½ sv. sūrio 2 sv. alyvos (Mazola)	Nr. 5 \$ 5.85
2 sv. malt. pup. kavos (skardinėse po 1 sv.) 1 sv. kakao ½ sv. arbatos (Lipton) 1 sv. džiov. vaisių 2 sv. cukraus 2 sv. kiaul. taukų	Nr. 3 \$ 5.30	1 sv. kiaul. taukų 1 sv. rūkytų lašinių 1 sv. malt. pup. kavos (skardinėje) 1 sv. cukraus 1 sv. pien. šokolado	Nr. 6 \$ 4.45

TAUTIEČIAI TREMTYJE—DIDŽIOSIOS IR MAZOSIOS LIETUVOS LIETUVIAI — YPAČ LIGONIAI, INVALIDAI IR SENELIAI — LAUKIA MŪŠŲ PARAMOS, — KIEK KAS GALIME, AUKOKIME JŲ NAUDAI RUOŠIAMAI RINKLIAVAI. — SIŪSKIME KLCT AUKAS ADRESU: 3A — 4th AVE, VILLE LASALLE, P. Q.

Montreal

MONTREALIO APYLIN KĖS LAIKINISIS ORGANIZACINIS KOMITETAS

bus sudaromas balandžio 23 dieną, 3 valandą po pietų „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje (3A — 4th Ave, Ville Lasalle).

Kiekviena organizacija siunčia po vieną atstovą, kuris atvyktų su organizacijos įgaliojimu. Organizacijos prašomos siųsti atstovus nelaukiant atsakymų pakvietimų, nes pakvietimai niekam nebus siunčiami.

Organizacijos prašomos labai rimtai spręsti šį klausimą, nes LOKas turės labai daug ir rimto darbo.

KLKB — LOK POSEDIS

paskirtas balandžio 21 dieną, 8 val. vakaro „NL“ redakcijoje.

DLK VYTAUTO KLUBO

šėrininkų - akcininkų susirinkimas bus šį sekmadienį, balandžio 16 dieną, 2 valandą po pietų. Visi šėrininkai maloniai prašomi dalyvauti susirinkime, nes tai yra būtina pareiga, be kurios darbas negali sklandžiai eiti.

ŠOKIO KONCERTAS

Balandžio 16 dieną, DLK Vytauto klube buvo įdomus Būrutės Vaitkūnaitės ir Jonės Kvietytės šokio koncertas, kurį aplankė apie 150 asmenų. Kad ir labai nepatogi diena, vis dėlto šokio koncertas surinko tiek žiūrovų.

Kiekvienas menas visų pirma reikalingas specialaus pasirušimo, o jo darbas — talentas. Žinoma, kad tas menas imponuotų. Ypatingai vadinas „išraiškinis“ šokis, kurio žymiaja pradininke buvo garsioji Aisedora Duncan. Ne daug ji paliko žymių pasekėjų, ir tos pačios daugiau neturi savo gerbėjų ratelius. Aisedora Duncan įsteigtoji ir vestoji „basakojėlių“ mokykla (Rusijoje), deja, nieko įžymaus nedavė. O tos mokyklos mokinės praėjo be garso ir, atrodo, ta mokykla jau išstirpo.

Šokis daro evoliuciją — ir klasikinis ir išraiškinis. Šokis evoliucionuoja: klasikinis artėja prie išraiškinio, o išraiškinis įgauna daugiau klasikinio formų.

Ir Vaitkūnaitės su Kvietyte šokis daugeliu atžvilgių pasinešęs į būdingą klasikinį (Egiptų šokis, Slavų šokis). Regis koncertantės jau nebenori sekėti net savo mokytojomis ir vietoje išraiškininkų vardo nori pasirinkti moderniojo šokio atstovų vardą. Vis dėlto tenka pasakyti, kad tai, ką joms davė pati mokykla, tai ir dabar dar yra stipriausia. Pačioms kurti dar sunku. Dar daug reikia darbo, atsidėjimo ir pažinimo.

IVAŠKEVIČIŲ KONCERTAS

Balandžio 22 d. 1950 m., 8 v. v. Auditorium-220 Pine Ave. W. Prie Bleury.

Akomp. — K. Smilgevičius.

DALYVAUJA:

A. Piešinos oktetas.

Dramos aktoriai:

J. Akstinas — A. Dikinis.

DĖMESIO, NAUJI KANADIEČIAI!

Prieš pirkdami naujus baldus, užsukite pas

Bruno Cousineau

6919 — 25 Monk Blvd., Ville Emard. Tel. TR 0712.

Čia rasite didelį pasirinkimą visų Jūsų butui reikalingų baldų: miegam., gyven., ir valgom. kamb. — sofos, foteliai, įvairūs pečiai, bei virtuvės įrenginiai, šaldytuvai, skalb. mašinos, elektriniai lygintuvai etc.

Viskas pigiau nei kur kitur.

Lengvos išsimokėjimo sąlygos, malonus patarnavimas.

Penktadieniais ir šeštadieniais aidara iki 9 val. vak.

Specialūs patarnavimas lietuvių kalba penktadieniais 7 — 9 ir šeštadieniais 2 — 9 val. vak.

Balandžio mėn. 15 d. šeštadienį, DLK Vytauto klubo choras RENGIA

DIDELI KONCERTA

Programoje dalyvaujami choras, oktetas, moterų choras, deklamacijos, solo dainos, solo ir tautiniai šokiai.

Chorams diriguoja muz. A. PIESINA.

Po koncerto bus šokiai, kuriems gros pp. Lapinų orkestras.

Pradžią punktualiai 20 valandą.

Visi kviečiami skaitlingiausiai dalyvauti.

DLK Vytauto klubo choro Valdyba.

Winnipeg

„PONŲ KLUBAS“?

Lietuvių klubo istorijoje dabartinis metas yra lemiamas. Su tuo faktu, kad klubo valdybai, o vėliau net visuotinis narių susirinkimas nepriėmė nė vieno naujo nario iš kelių šimtų prašymų padavusių kandidatų, atrodo, klubui prasidėjo nauja gaidynė. Kiek girdėti, prašymus padavusieji ir esą kreipėsi į oficialias klubo priežiūros vietas ir reikalauja išaiškinti, kuriuo konstitucijos paragrafu jie buvo išskirti? Tačiau klubo vadovai, šį kartą kai kurių naujųjų valdybos narių iniciatyva ir parame, žada nuo tos narių infliacijos gintis. Pereitame klubo susirinkime, kur buvo išrinkta nauja valdyba, „progre syviesiems“, žinoma, pasilie kant saugioje daugumoje, vieno, tautiškosios mažumos nario, pasiūlymu priimtas nutarimas, kad nauji nariai į klubą galės įstoti tik sumokėję 25 dolerius įstojamojo mokesčio. Kadangi klubo konstitucija teigia, kad kiekvienas Manitoboje gyvenęs lietuvis, įmokėjęs 1 dol., gali būti klubo nariu, tai tam punktiui apeiti, bus siū loma pakeisti konstituciją. Ko munistuojačioji dauguma, ar kaip jie šiandien mėgsta vadinti „progresyviai“, tą pasiūlymą priėmė išskėstom rankom.

Istorijos raida rodytė, kad ir Winnipeg lietuviams aukščiausias laikas pasirodyti esant dorais bei padoriais lietuviams, gana kad juos winniegiečiai tapatinę su maskoliais. Juk visas ergelis čia tik ir kyla dėl to, kad tam tikra grupelė nebepataisomų subjektų būtinai nori visiems įkalbėti, kad senieji winniegiečiai ir „komunistai“ yra tas pats dalykas, ir kad vieno antro naujo nario įėjimas reikėtų klubo sugriovimo. Nieko panašaus! Ir klubui ir Winnipeg lietuviams nuo to bus tik sveikiau ir padariau.

Naujų narių įstojimas, kaip ir visi sveiko proto senieji sako, ne tik negalės pakenkti, pagyvins jo veiklą. Nes, sako jie, ir iš naujųjų bus visokių pažiūrų — bus klusnių kata likų, šiek tiek aktyvių dešiniųjų, bet bus ir nemaža, o gal net daugiau, nuosaikiųjų pžangiųjų, kurie tuos kraštutinių mąstymų prasides ir privaldys.

Po 25 dolerių labai mažai kas tenorės mokėti vien tik dėl tos garbės, kad būti nebiznis kos organizacijos nariu. Tad įdomu būtų išgirsti iš to pasiūlymo sumanytojų, kokie buvo jų tikslai? Iš šalies žiūrint kitokių nematyti, kaip tik kad kažkieno norima užkirsti kelią didesniai skaičiumi įstoti nariais ir tuo būdu norima klubą padaryti ekskluzyviu, arba kaip būdavo sakoma „ponų klubas“.

Beabejo, visa priklausys, ar provincijos departamentas su tiks toki konstitucijos pakeitimu prileisti.

LIETUVIŠKA MOKYKLA

Organizuojamai čia lietuvių mokyklai suregistruota apie 20 vaikų, kurie nori tą mokyklą lankyti, tačiau sunku gauti patalpas.

SEIMININKEMS

PARUOŠĖ DIPL. AGR. J. ŠIPELIENĖ.

PIETUS I

1. Agurkinė sriuba,
2. Kopūstainiai (balandėliai),
3. Obuolių apkepas su ryžiais.

1. Agurkinė sriuba:

Proporc. 6 asmenims:
2 sv. mėsos su kaulais,
1 morka, 1 svogūnas,
truputis pipirų, 1 lauro lapelis,
2 vidutinio didumo rauginti agurkai,
6 vidutinio didumo bulvės,
2 šaukštai didelių kruopų,
1 sv. inkstų.

Darbas: Mėsa geriau imti jautieną, bet gali būti ir kiaulieną ar avieną. Mėsą su daržovinėmis priekoniais sudėti į puodą, užpilti 4 — 5 ltr. vandens ir virti kol mėsa visai minkštai suverda. Išvirus perkošti. Į perkoštą sultinį sudėti nuplautas kruopas, keturkampiais gabalėliais supjaustytas bulves, agurkus ir inkstus, (inkstus galima atskirai apvirinti sudėjus į šaltą vandenį ir porą sykių pakeičiant vandenį) ir virti kol kruopos ir bulvės bus minkštos. Baigiant virti, įdėti druskos pagal skonį. Duodant į stalą, užbaltinti rūgščia grietine.

Kopūstainiai (balandėliai)

Proporc.: 1 sv. maltos mėsos,
2 šaukštai ryžių kruopų,
1 kopūsto galva.

Darbas: Ryžius išvirti ir sumaišyti su mėsa (mėsa gali būti

Toronto

AKTUALIOS TORONTO MIESTO NUOTAIKOS

Toronto miesto visuomenė dar jaudina prieš kelis mėnesius pravesat balsavimas, ar leisti šventadieniais sportuoti. Balsavime dalyvavo apie 190.000 torontiešių, daugumoj nuosavybių, biznio ar kitokių solidžių padėčių žmonių. Į balsavimo propagandą su tvirtu „ne“ aktyviai įsijungė visų bažnyčių atstovai. Pasėkmė su kelių tūkstančių balsų persvara netikėtai baigėsi taip vadinamo atdaro šventadienio naudai. Stebint Toronto užsienietišką jaunimą, kuris šventadieniais neturėdamas jokių pramogų, duoda gerai uždirbti „būltergeriams“ (slapti alkoholinių gėrimų pardavinėtojai), kas Ontario policijai sudaro daug tarnybinių rūpesčių, ar verstis azartiniais žaidimais, yra aiški negatyvi uždaro šventadienio pusė.

Balsavimas, kurį panašiu rezultatu tuoj pasekė Windsoro miestas, dar sukelia vietinėje Toronto spaudoje keistų prisiminimų. Kovo mėn. vidury vienas anglikonų kunigas, savo parapijos susirinkime išdoro, kad balsavimą nulėmė Toronto centre esantieji svetimšaliai (gimę ne Kanadoje), kurie visi yra komunistai, gengsteriai ir kitoks neįvairus elementas. Šitoks teigimas sukėlė visą audrą. Sujungtųjų anglų bažnytininkų susirinkime kun. Lavell Smith tiesiog atsakė, kad bus prieita anarhija, jei dedamas toks stampas ant visų nepatinkančiųjų. Jis išskėlė, kad europiečiai, veikiami savo buvusio krašto tradicijų, visados bus už atdarą šventadienį, bet dėl to jie dar nėra komunistai ar gangsteriai.

Išsišokęs dvasininkas buvo priverstas reaguoti per „Toronto Daily Star“ ir, žinoma, rado, kad europiečių tarpe yra ir daug „fine people“.

Šią žiemą Kanadoje jaučia mažą pastrėję nedarbo klausimą, kurį Kanados premjeras St. Laurent aiškina, kaip rezultatą po buvusios gerovės karo metu ir dėl prekybinių santykių, ypatinai su Anglija, persigrupavimo. Tai turį tik sezoniinį pobūdį.

Toronte ši problema gana aštri, laikraščiai atspausdino niūrius pranešimus ir foto nuotraukas, kur bedarbiai šalpos ir nakvynės punktuose praleidžia naktis sugulę ant plikų grindų beveik vienas ant kito. Šie faktai įnešė nerimo kanadiečiams, kurie po didžiosios 1929 — 1935 metų depresijos yra dar ir dabar įgaidinti.

Veikiąs bedarbiams pašalpus paskirstymas leido tik dalimi lyginti šią problemą. Kiti sezoniniai darbininkai ar kurių pašalpos terminai buvo išsibai gę, stovėjo prieš sunkią egzistenciją. Čia negalėjo daug pagelbėti ir kaikiuros labdaringos Toronto organizacijos.

Išsikūrusi bedarbių unija, kur savo nagus tuoj prikišo komunistai, nedaug pešė. Tačiau jų pastangomis miesto atstovai tarėsi Ottawoj su federalinės valdžios pareigūnais ir grįžo su... pažadais.

Ivykusiame po to pasiaiškini me miesto majoras ir kontroleriai ginčijosi su unijistais: vieni tvirtino, kad 10.000 šeimų badauja, miesto pareigūnai išpėdinėjo nevaryti komunistiškos propagandos ir neįžėdinėti bei nemokyti atsakingų valdininkų. Priėjo, kad majoras gana aštriai išpėjo išvalysiąs salę, į ką viena leidė užriko, kad jis esąs labai nemandagus džentelmenas. Žodiškai daugiausia nukentėjo tarpininkas kontr. Balfour (kat. atst.) ir unijistas Mr. Charles Fine.

— Lenkijos konsulas Goteburge atsisakė grįžti Lankijon. Konsulatą perėmė Stockholmo konsulas.

— Filatelistų draugija „Lie tuva“ balandžio 2 d. Čikagoje suruošė Lietuvos pašto ženklų parodą, kurioje išstatyta apie 1000 albumų lapų.

— Čekoslovakijos „premjeras“ Zapotockis pranešė, kad užs. reik. min. Klementis pavarytas iš pareigų.

— Toronto miesto korylės taryba kovo mėn. 22 d. sėdyje turėjo reikalą su... šėkų invazija į miestą. Pranešimai iš Spadinos gatvės rajono rodė, kad vienas pilietis per 3 dienas nudobė 8 šeškus, ir be to, paguasėjo nusiskundimai dėl neimanomos smarvės už kuriose vietose. Taip pat užregistruoti daiktiniai nuostoliai: tarp kitų drabužių nukentėjo vienos ponios supurkštas kailinis paltas 1.200 dol. vertės, kuris po chemiško valymo nebetinkamas vartoti. Šeškai atsieit, tiek išsidrąsino, kad tiesiog švirkščia ant praeivių...

Su plačia šypsena miesto matoras pažymėjo:

— Šiuo pavasario laiku šeškai įsiveržia į daugelį vietų.

— Taip, taip, mes suprantame, ką Jūs galvojat, — pertraukė kontrolierius Lamport, — jie peranksti pasirodė šiais metais ir neturi vietos kur eiti. Niekas nenori jų priimti!

Atrodo, Toronto miesto galvos kai kada prilauko jūmorą.

Algirdas Pulkys.

PRANEŠIMAS.

Balandžio mėn. 22 d. 19 v. YMCA patalpose (College — Dovercourt) šaukiamas Liet. Evang. Susivienijimo Toronto apylinkės susirinkimas. Visi liet. evang. kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo — linksmoji dalis.

ŠOKIŲ VAKARAS

Jaukus šokių vakaras ruošia mas šeštadienį balandžio mėn. 22 d. YMCA (College — Dovercourt) patalpose.

Grazi europietiška muzika ir kaikiuros stadišmos pajavairins šį vakarą.

L. E. S. Toronte.

PASKUTINIS VAKARAS PO STOGU

Balandžio 15 d. pirmą šeštadienį po Velykų, 8 val. vakaro YMCA salėje, (antrame aukšte) College ir Dovercourt Rd. Toronto lietuviai socialdemokratai rengia linksmą vakarą.

Vakaras bus paskutinis šį sezoną, todėl kviečiame Toronto ir iš apylinkės lietuvių skaitlingai atsilankyti į šį vakarą. Puiki halė, geras orkestras, šokėjams fantai ir kitoki pajavairinimai nedažnai taikosi.

Atsilankydami, gražiai ir kulturingai laiką praleisdami, paremsite mūsų tautiečių paramos reikalingus, nes visais iš vakaro gautas pelnas bus sunaudotas Vokietijoje palikuosiemis šelpiti.

Dar kartą kviečiame visus senus ir jaunus, vyrus ir moteris balandžio 15 d. Socialdemokratų paskutinį vakarą po stogu. Sekantis socialdemokratų kvietimas bus į gegužinę, kur nors žaliame miške.

Rengėjai.

Toronto Lietuvių Meno Mėgėjų Grupė stato Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų dramą

„Sudrumstoji ramybe“

Spektaklis įvyksta 1950 m. balandžio mėn. 22 dieną, 8 val. vakare, gimnazijos (High School) auditorijoje, Delhi.

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas.